Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah

Velja za vse leto . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily in the United States.

Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50.000 Readers.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 132. — ŠTEV. 132. NEW YORK, TUESDAY, JUNE 6, 1916. — TOREK, 6. JUNIJA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Avstrijske čete na Laškem. Boji med Avstrijci in Rusi.

ITALJANI SO SE DOLGO ČASA VSTAVLJALI V DOLINI ARSIERA, SLEDNJIČ SO SE PA MORALI VSEENO UMAKNITI. — OBSTRELJEVANJE ITALJANSKIH POSTOJANK NA CONI CUGNA IN COL POSINI. — V SOBOTO SO VJELI AVSTRIJCI 5,600 ITALJANOV. — OB BESARABSKI MEJI SE JE VNELA VROČA BITKA MED RUSI IN AVSTRIJCI. — RUSKA ZMAGA. — 13,000 JETNIKOV.

Berlin, Nemčija, 5. junija. — Avstrijsko ofenzivno prodiranje v Italiji prav dobro napreduje. Sovražnik se je na nekaterih mestih zelo hrabro branil, ko je pa slednjič izprevidel, da ne more nič opraviti proti veliki premoči, se je umaknil.

V soboto so vjeli Avstrijci 5,600 italjanskih vojakov in zaplenili veliko bojnega materiala.

Najhujši boji se vrše med Arsiero in Asiago, kjer so Avstrijci že precej napredovali. Velika bitka pri Arsieru se je končala s popolno zmago avstrijskega orožja.

Avstrijci so se zapičili kot klin v italjanske bojne vrste. Ost tega klina tvori mesto Gesuna, katerega so avstrijske čete pred par dnevi zavzele.

Kot kaže, bodo začeli kmalo s splošnim prodiranjem v Beneško nižino ter poskušali priti italjanski armadi, katera se nahaja ob Soči, za hrbet.

Dunaj, Avstrija, 5. junija. — Kljub temu, da se Italjani zelo hrabro borijo, ne morejo ničesar opraviti proti prodirajočim avstrijskim četam pod poveljstvom avstrijskega prestolonaslednika Karla Franca Jožefa.

Južno od Posine so zavzeli Avstrijci nekaj zelo važnih italjanskih postojank ter s tem zadobili kontrolo nad precejšnjim delom okolice.

Zapadno od doline Astico so boji nekoliko pojenjali. Pri Posini so vprizorili Italjani par protinapadov, katere smo pa uspešno odbili.

Ob soški fronti je postalo zadnje dni malo bolj živahno. Posebno hud boj divja na dobrdobski planoti in južno od Bovca.

Rim, Italija, 5. junija. — Danes je bilo tukaj uradno sporočeno, da ofenziva, katero so uvedli Italjani med reko Adižo in Brento, prav dobro napreduje. Ko so hoteli zavzeti Avstrijci južno od Posine neko goro, smo jih pognali z velikimi izgubami v beg. Ako Avstrijci kaj dosežejo, se to vedno zgodi le z izvanredno velikimi žrtvami.

Rim, Italija, 5. junija. — Avstrijci so z vso silo obstreljevali naše postojanke na Coni Cugna in Col Posina. Potrošili so strašno veliko municije, v splošnem pa niso imeli prav nobenega uspeha.

V dolini Ledro je avstrijska artilerija neprestano v akciji.

Dunaj, Avstrija, 5. junija. — Rusi so začeli ob celi besarabski meji z veliko ofenzivo proti Avstriji in Ogrski. Njihov namen je vzbuditi pozornost nase ter s tem pomagati Italjanom.

Rusi so že na par mestih vdrli v avstrijsko ozemlje, pa so se morali vedno umakniti pred silnim ognjem avstrijske artilerije.

Bitka še zdaj ni končana.

Dunaj, Avstrija, 5. junija. — Avstrijski generalni štab razglaša:

— Rusi so začeli napadati na celi fronti med Prutom in Styro. Na ta napad smo bili mi prav dobro pripravljeni. Odločilna bitka, ki pa dozdaj še ni končana, se je vnela pri Kolki.

Severno od Tarnopola se je sovražniku na več mestih posrečilo vdreti v naše ozemlje. Takoj, ko smo mi vprizorili protinapad, se je moral umakniti.

Petrograd, Rusija, 5. junija. — Ruski generalni štab poroča danes, da so začele ruske čete na fronti od Pripetskih močvirij do rumunske meje s splošno ofenzivo, ki izvanredno dobro napreduje.

V dokaz naj bo samo to, da so vjeli Rusi v enem samem dnevi preko 13,000 avstrijskih vojakov.

Uradno poročilo je kratko in se glasi:

— Od Pripeta do rumunske meje se vrše vroči boji. Brez posebnega prizadevanja smo si priborili več zelo lepih uspehov. Včeraj smo vjeli 13,000 vojakov ter zaplenili veliko vojnega materiala. Bitka se še vedno vrši.

London, Anglija, 5. junija. — Sedanja ruska ofenziva bo imela zelo velik upliv na splošen položaj. Avstrijci bodo prisiljeni odpoklicati nekaj svojih čet z italjanske meje ter jih poslati v boj proti Rusom. Potemtakem se bodo torej Italjani zamogli bolj prosto gibati in bodo prej dosegli svoj cilj. Ruska armada je čisto reorganizirana in preskrbljena z izbornim vojnim materialom.

Boji na Zahodu.

Francozi in Nemci so z boji nekoliko prenehali, ker ni bilo vreme ugodno. — Nikakih uspehov.

London, Anglij, 5. junija. — Neme niso zadnji dan napravili nikakega napredka, kljub temu, da so okoli Verduna divjali neizmerno hudi boji; zlasti na francoske postojanke okoli trdnjav Vaux in Damlop so pošiljali Nemci hud ogenj.

Iz Pariza poročajo, da so boji nekoliko prenehali, to pa vsled slabega vremena.

Nočno francosko poročilo pa javlja, da so pričeli Nemci napadati z navadnimi in plinovimi bombami.

Poročilo se glasi:

Na levem bregu reke Meuse je dalj časa trajalo nepretrgano bombardiranje. Na vzhodnem bregu so se boji nadaljevali in zlasti so bili še krvavi pri Thiaumontu in Douamontu. Nemci so poskušali naše čete prepoditi iz postojank, toda se jim ni posrečilo.

Popoldne so boji začasno prenehali, to pa, vsled slabega vremena, toda ko je nastal mrak, so postali Nemci zopet aktivni in naše postojanke obsipali z bombami, med katerimi je bilo veliko plinovih.

Berlin, Nemčija, 5. junija. — Sledeče poročilo je danes izdal nemški vojni urad, tikajoče se bojev na zahodnem bojišču:

Angleži so včeraj zopet pričeli napadati naše postojanke pri Ypresu, katere smo mi nedavno zavzeli. Napad se jim je ponesrečil, kajti protinapad naše artileri je jim je prišel popolnoma nepričakovano.

Francozi so poskušali pri Prunagu in Champagne tudi napadati, toda so imeli ravno toliko uspehov kot Angleži.

Okoli verdunskega bojišča je naša artilerija obstreljevala francoske pozicije in imela precejšne uspehe. Francoska infanterija je poskušala pri Haucourtu predreti našo črto, toda smo jo zavrnili; sovražnik je imel velike izgube.

Uprizorili smo tudi več napadov, toda nismo mogli doseči posebnih uspehov, ker ni bilo vreme ugodno.

Zadnji dan smo na zahodnih bojiščih ujeli 30 francoskih, 20 belgijskih in 35 angleških vojakov.

Neko poznejše nemško poročilo javlja, da so nemški zrakoplovci spravili z zraka tri francoske zrakoplovce.

Francozi o kakih zrakoplovskih bojih nič ne omenjajo.

Se strožja blokada.

London, Anglija, 5. junija. — Angleška vlada je danes izdala naznanilo, da odzdaj naprej ne bo pustila nikakega nemškega blaga več preko angleškega vodovja. — Odzdaj naprej bodo še veliko bolj pazili na to.

Pred kratkim je angleška vlada dovolila, da je vlada Združenih držav dobila nekaj barvnih kemikalij, ki se jih rabi pri tiskanju. Angleška vlada je to storila le izjemno, ker je to zahtevala, oziroma prosila vlada v Washingtonu.

Rusi in Turki.

Carigrad, Rusija, 5. junija. — Turški vojni urad poroča, da so turške čete na kavkaški fronti napadle Ruse in jih zopet nekoliko potisnile nazaj.

Sufaketke propadle.

Des Moines, Iowa., 5. junija. — Pri današnjih državnih volitvah, ki so se vršile v vzhodnih okrajih so sufragetke zopet enkrat propadle.

Priseljevanje.

Washington, D. C., 5. junija. — Uradno poročilo priseljeniškega urada naznanja, da se je od 1. julija 1915 priselilo v Združene države 291,527. Iz Združenih držav jih je pa šlo 212,478.

Podraženje papirja.

Scranton, Pa., 5. junija. — V tem mestu je časopis "Scranton Republican" naznanil, da bo moral vsled podraženja papirja povišati ceno časopisu od 1c na 2c pri številki.

Republikanska konvencija.

Predvečer konvencije. — Progresivna stranka se želi združiti z republikansko. — Roosevelt na dobrih nogah.

Chicago, Ill., 5. junija. — Na predvečer konvencije republikanske stranke, na kateri bodo imenovali kandidata za predsedniške volitve, se je zbralo v tem mestu veliko politikov in zastopnikov te stranke.

Pričele so se že različne kampanje za tega ali onega biti-kandidata.

V svoji popularnosti sta napredovala zlasti bivši predsednik Theodor Roosevelt in politik Root, toda siguren še ne more biti nihče.

Nek poseben odbor progresivne narodne stranke je poskušal doseči sporazumljenje z republikansko stranko, namreč, da bi se z republikanci združili ter bi imeli obe stranki skupnega kandidata; to pa vkljub temu, da nekateri radikalci zahtevajo, da se na progresiven "ticket" imenuje Roosevelta ali pa nobenega.

Med progresivci, kakor tudi mevečino republikancev vlada mnenje, da bo najbrže imenovan Roosevelt. Ako pa ne bodo njega, se pa najbrže ne bodo veliko pomišljali nad Hughesom, ki je do včeraj molčal.

Washington, D. C., 5. junija. — Sodnik Charles Hughes, ki uživa zelo veliko popularnost pri svoji stranki in ima lahko upanje, da ga postavijo za predsedniškega kandidata, je včeraj prvič javno spregovoril, in izrazil svoje mnenje o amerikanizmu in drugih idealih.

Dozdaj je dobil na stotine povabil od različnih strani Združenih držav, da bi ob eni ali drugi priliki spregovoril par besed, toda je povabilo vedno zavrnil.

Včeraj je govoril v National Cathedral Girl's School. Med drugim je tudi rabil izraze kot "Amerika prva!" itd.

Z Balkana.

Boji med Bolgari in Francozi. — Nemci so napadli oddelek grških vojakov. Rusko časopisje in Grška.

Pariz, Francija, 5. junija. — Z balkanskega bojišča poročajo, da so se med Bolgari in zavezniškimi četami vršili hudi boji. Napadli so Bolgari.

Poročilo se glasi:

V bližini srbsko-grške meje, pri jezeru Dorian so pričele bolgarske čete bombardirati francoske postojanke.

Pozneje so Nemci in Bolgari napadli nek oddelek grških vojakov, ki je nastavljen na meji, da straži "nevtralnost" Grške. Nemci so streljali kljub temu, da so imeli Grki svojo zastavo.

Berlin, Nemčija, 5. junija. — S Sofije poročajo, da so bolgarske in nemške čete napadle postojanke Angležev, Francozov in Srbov ter jim povzročile velike izgube.

O kakem napadu na grške vojake se ne poroča.

Petrograd, Rusija, 5. junija. — Rusko časopisje pozivlja angleške in francoske diplomate, da prisilijo Grško, da se jim pridruži in da napravijo v Grški tako vlado, kakršne si želi narod.

"Novoe Vremya" pravi v svojem članku, da proglasitev Soluna za last zaveznikov še ni dovolj, treba je, da se isto naredi z Atenami in nekaterimi drugimi mesti. — Članka pravi, da se to mora storiti že iz človekoljubnih ozirov, kajti ljudje v vseh večjih mestih stradajo in malone umirajo gladu: in da sedanja grška vlada nikakor ne odgovarja interesom Grške.

Velikanski vihar.

Little Rock, Ark., 5. junija. — Preko Arkansasa je divjal včeraj tak tornado, da je bilo ubitih 59 ljudi in nad sto težko ranjenih. — Velikansko škodo je napravil tudi na poslopjih. — Par vasi je popolnoma razdejanih.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA VEČJI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH, "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVAN.

Iz delavskega sveta.

Železničarji.

Zastopniki železniških delavcev vstrajajo pri svojih zahtevah in se nedajo popolnoma nič omajati. — Najtežavnejša točka je skrajšanje delavnega časa na osem ur, kajti družbam ždaj že tako ali tako primanjkuje delavcev, potem jim bo pa še bolj.

Podpredsednik Zveze strojevodij in kurjačev je v svojem govoru rekel, da je vsak delavec, bodisi na železnici ali kje drugje, opravičen, da se mu da osemurno delo, da ima tako dovolj časa, da more par srečnih ur preživeti v svjem družinskem krogu. Zdaj n. pr. delajo nekateri strojevodje 10 do 13 ur na dan; dve uri hodi na delo, dve uri domov, nakar mora takoj k počitku in tako ne more niti ene ure biti med svojo družino. Rekel je, da več kot osemurno delo ne škoduje samo delavčevemu zdravju, temveč se dela veliko krivico celi njegovi družini in se ji krati srečo.

Danes se bo vršilo nadaljno pogajanje, pri katerem bo prišlo najbrže do resnih nasprotij med zastopniki delavcev in kapitalisti.

Iz New Yorka.

Stavka delavcev v železnatih tovarnah se bliža najbrže svojemu koncu, kajti družbe so privolile, da se bodo spustile v pogajanja in upanje je, da bodo kapitalisti vsaj deloma ugodili.

Pleskarji so dobili stavko. Več kot 12,000 delavcem so delodajalci priboljšali plače na $5.00 dnevno.

Delavci v ladjedelnici stavkajo.

Baltimore, Md., 5. junija. — V Baltimore Drydock and Shipbuilding Co. je zastavkalo 1200 delavcev. Zahtevajo izboljšanje delavskih razmer; namreč skrajšanje delavnega časa in priboljšanje plač.

Premogarji so se vrnili na delo.

Ridgeway, Pa., 5. junija. — Premogarji, devet sto po številu, v Northwestern Mining and Exchange Co., je so pred dvema tednoma zastavkali, so se včeraj vrnili na delo, ko jim je družba ugodila, kar so zahtevali.

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizo 7 milijonov kron. Vse te pošiljatve so dospele v roke prejemnikov ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom, ali znancem, ki ga od tam pošiljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslob osebe, kateri se ima izplačati

Cene:

K.	$	K.	$
5....	.90	120....	17.40
10....	1.60	130....	18.85
15....	2.35	140....	20.30
20....	3.05	150....	21.75
25....	3.80	160....	23.20
30....	4.50	170....	24.65
35....	5.25	180....	26.10
40....	5.95	190....	27.55
45....	6.70	200....	29.00
50....	7.40	250....	36.25
55....	8.15	300....	43.50
60....	8.85	350....	50.75
65....	9.60	400....	58.00
70....	10.30	450....	65.25
75....	11.05	500....	72.50
80....	11.75	600....	87.00
85....	12.50	700....	101.50
90....	13.20	800....	116.00
100....	14.50	900....	130.50
110....	15.95	1000....	142.00

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na napad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda že velikrat spremene.

FRANK SAKER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Še par besed o pomorski bitki v Severnem morju.

KAKO JE OPISAL BITKO V SEVERNEM MORJU NEK ANGLEŠKI ČASTNIK. — REKEL JE, DA JE BILA BITKA V ZAČETKU POPOLNOMA PODOBNA VELIKEMU MANEVRU. — VSE LONDONSKO ČASOPISJE JE ZELO NAVDUŠENO. — ŠE ZDAJ SE NE MORE REČI, KDO JE PRAVZAPRAV ZMAGAL. — NEMŠKI CESAR SE NAHAJA V WILHELMSHAFEN. — 26 ANGLEŠKIH LADIJ V AKCIJI.

Edinburgh, Škotska, 5. junija. — Sem je dospelo več častnikov in mornarjev, ki so se rešili z raznih angleških rušilcev. Vsi so izjavili, da je velika nemška križarka "Hindenburg" potopljena.

Nek častnik je bitko takole popisal:

— Brodovje je šlo v boj kot da bi šlo na velik manever. Umevno je, da se je velikim bojnim križarkam zelo slaba godila. Umevno je pa tudi, da se ena sama naša ladja ni mogla meriti z dvanajstimi sovražniki.

Mi smo se sovražniku popolnoma približali in smo s tem storili v polni meri svojo dolžnost.

Vse ozračje je bilo polno črnega, rmenega in zelenega dimu, ki se ni hotel dvigniti.

Iz tega dima so švigali veliki ognjeni jeziki. Takega pokanja in streljenja, kot je bilo tedaj, nisem še nikdar slišal. Na stotine in stotine najtežjih topov je naenkrat grmelo. Ako je padel izstrelek v vodo, se je dvignil širok voden steber v zrak in s strašnim ploskom padel zopet nazaj v morje.

Ne tajim, da mi je bilo težko in tesno pri srcu. V prvi vrsti seveda zategadelj, ker nisem vedel, na katero stran se obrača vojna sreča. Ako je v boju samo par ladij, je to seveda čisto nekaj drugačnega.

Koliko ljudi se je potopilo in koliko ladij, dozdaj še ne vem. Kmalo začetkom bitke je bilo sporočeno, da se je potopila ladja "Lion". Kmalo se je pa izkazalo, da to ni resnica. Na ladji je bil namreč pokvarjen aparat za brezžični brzojav, vsled česar ni mogel poveljnik odgovarjati na stavljena vprašanja.

Temo sta izrabili obe stranki. Tedaj so stopili v akcijo podmorski čolni in torpedni rušilci.

Na svoje oči sem videl, kako je nek naš torpedni rušilec izstrelil torpedo ter žnjim potopil neko nemško bojno ladjo.

Ko so kapitan in častniki torpednega rušilca drug drugemu čestitali, je priletela na krov granata in vse usmrtila.

London, Anglija, 5. junija. — Tukajšnje časopisje priobča danzadnem podrobnosti o veliki pomorski bitki v Severnem morju.

"The Morning Post" piše:

— Ta naša zmaga je bila tako velika in vsestranska, da bo vplivala na splošen vojni položaj in da se bo vsled te zmage marsikaj predrugačilo.

"The Telegraph" pravi:

— Silni mornarici dveh največjih pomorskih sil na svetu sta se morali umakniti v svoja pristanišča. Mi vemo, da naša zmaga ni bila popolna, toda nič zato. V tej bitki smo nasprotniku jasno dokazali, da smo mi gospodarji na morju in to nam zaenkrat popolnoma zadostuje.

— Ta pomorska bitka je bila takorekoč prva v sedanji vojni, — piše "The Graphic". — Mi bi prav gotovo zmagali, če bi ne bil ovražnik pravočasno pobegnil.

"The Express" pravi kar na kratko:

— Zmagovalci nimajo navade pobegniti.

Berlin, Nemčija, 5. junija. — Prebivalstvo se smeje poročilom angleške admiralitete, ki še vedno vsebujejo trditev, da so Angleži v pomorski biti v Severnem morju zmagali.

Angleškim poročilom sploh nikdo več ne vrjame. — Nek nemški uradnik je izjavil:

— Ako bo angleško brodovje še parkrat tako zmagalo, mu ne bo ostalo drugega kot par čolnov.

Tukaj je vsem jasno, v kakšnem položaju se nahaja Anglija. Angleži so se neprestano hvalili, da je njihova mornarica nepremagljiva, zdaj se je pa jasno izkazalo, da jo je prav lahko premagati, samo če naleti na tako močnega nasprotnika kot je Nemec.

Nemški cesar se mudi že par dni v Wilhelmshafen. Danes je inšpiciral mornariške čete ter se je iskreno zahvalil mornarjem in častnikom za zmago.

Berlin, Nemčija, 5. junija. — Vseh podrobnosti o veliki bitki v severnem morju se dozdaj še ni moglo dognati, pač je bilo pa v nekem poluradnem poročilu omenjeno, da se je udeležilo bitke 26 angleških dreadnoughtov pod poveljstvom admirala Jellica, šest najmodernejših bojnih križark tipa "Queen Elizabeth" ter nešteto oklopnih križark, torpednih rušilcev in podmorskih čolnov.

Angleških ladij je bilo trikrat več kot pa nemških.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and Published by the

SLOVENIC PUBLISHING CO.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	....	$3.00
" pol leta	....	1.50
" celo leto za mesto New York	..	4.00
" pol leta za mesto New York	..	2.00
" Evropo za vse leto	....	4.50
" " " pol leta	....	2.55
" " " četrt leta	....	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Kramar.

Z Dunaja je dospelo poročilo, da je avstrijsko vojno sodišče obsodilo na smrt dr. Kramářa in tri druge češke veleizdajalce.

Kdaj je bila smrtna obsodba izvršena, ni v poročilu omenjeno. Navado imajo, da obtoženca ustrele oziroma obesijo par ur po proglasitvi in tako se je najbrž zgodilo tudi z omenjenimi štirimi.

Kramář je plačal ljubezen do svoje domovine s smrtjo. Ustrelili so ga, ker je hotel svojemu narodu dobro.

Vse bojujoče se države pravijo, da se borijo za svobodo, za koristi in dobrobit malih narodov, zavezniki so si celo na svojo zastavo zapisali to geslo.

Vsem je znano, kaj se je zgodilo na Irskem. Tudi v naši državi so narodi, irskemu popolno podobni in ravno tako zatirani kot je irski. Na jugu jih je par in par na severu. V deželi, katera se sedaj bori za svobodo in principe človečanstva, žive brez svobode v vsestranskem zatiranju.

Prav dobro vedo, da ni njihova svoboda odvisna od zmage in poraza sovražnika. Prav dobro vedo, kje je korenina vsega zla, kje bi bilo treba prijeti, da bi bilo vse slabo odstranjeno.

Ker ti ljudje izprevidijo, da je način, potom katerega bi prišel narod do svobode, so veleizdajalci, sovražniki svoje domovine, nevarni svojim soljudem in zaslužijo smrt.

Kó so zasliševali Casementa, povzročitelja irske zarote, je rekel:

— Jaz sem Irec, vi ste Angleži. Vsi se zavzemate za svojo domovino in zato ste patriotje. Jaz sem veleizdajalec, ker se zavzemam za svojo. Ako bi osvojili Nemci Angleško, kaj bi bil Anglež, ki bi se zavzel za Anglijo: patriot ali veleizdajalec? —

Sodniki, ki imajo v svojih rokah njegovo življenje in njegovo smrt, mu niso mogli odgovoriti.

Na Češkem je bil obsojen na smrt Kramář, ker je poskušal delovati na to, da bi prej in na bolj enostaven način privedel češki narod do svobode kot ga bo privedla naša vlada.

Kakšna pamet in kakšna pravica je to, da smejo govoriti o svobodi največji zatiratelji in da so drugi, ki so res željni in lačni svobode, veleizdajalci?

V sedanjem času divjata pravzaprav dve vojni. Prva na bojnih poljanah med potoki krvi, druga v bojujočih se državah — borba hlapcev proti svojim zatiralcem.

Prva je zločinska in vredna vsega obsojanja, druga upravičena, človekoljubna in veličastna. Cilj obeh je svoboda. Prvo so začeli kralji in cesarji iz pohlepa, povod drugi ja dala prava, iskrena in čista ljubezen do domovine.

Prva bo kmalo izvojevana, druga ne bo še tako kmalo. Uspeh prve bo: še večje zasužnjenje vseh narodov; uspeh druge: svobodni narodi.

Večinoma vsaka vlada ima po dva sovražnika. Prvega izven svojih mej, drugega v okviru svoje meje.

Vse vlade so morilke svojih ljudi. Anglija je morila, Rusija in Nemčija sta morili in Avstrija mori.

Če je bila kdaj kaka kri prelita po nedolžnem, je bila ona irskih borilcev za svobodo, če je bilo kje kako življenje po krivici žrtvovano, je bilo življenje Kramářevo in njegovih tovarišev.

Vlade se motijo, ako mislijo, da se s takimi umori oproste svojih notranjih sovražnikov.

Seme, ki so ga sejale, bo prej ali slej rodilo sad, po nedolžnem prelita kri bo upila po maščevanju.

To je le olje v ogenj. In čimveč bo takega olja, temprej bo vzplamenel ogenj v silen plamen odločnosti, navdušenja in domovinske ljubezni.

J. S. K. J.

Bližajoča se konvencija J. S. K. J. mi je dala povod, da bom izrazil svoje mnenje in dal par predlogov.

Gospod Jožef Pišler se huduje nad cenzuro J. S. K. J. Res je, tudi jaz se ne strinjam s tem; vprašam pa, zakaj je ni porotni odbor odpravil?

Umestno bi bilo, da bi se J. S. K. J. pričela zazemati za Slovensko Zavetišče in pričela delovati zanj, skupno z drugimi organizacijami, kajti prejalislej pride lahko navskriž z državno oblastjo glede starih in obnemoglih članov.

J. S. K. J. naj sprejme več zavarovalnih razredov; od $250 do $2000 in za bolniško podporo od $1 do $3 na dan.

J. S. K. J. naj sprejema krajevna društva drugih Jednot, katera žele pristopiti, in sicer pod najugodnejšimi pogoji; to je najkrajša pot — združenja.

J. S. K. J. naj odpravi točko 190 na 45. strani pravil glede krATenja enakopravnosti članic.

J. S. K. J. naj si postavi svoj dom za uradovanje, in sicer ne s preveliki stroški. Centralizacija mora ostati, kajti to je edino zagotovilo bolnemu članu za njegovo podporo.

Frank Kočevar,
ud društva sv. Jožefa štev. 20,
Gilbert, Minn.

Dopisi.

Oglesby, Ill. — Kot znano, smo pred kratkim zastavkali in zdaj še vedno stavkamo. Kdaj bomo nehali, ne vemo. Zazdaj ne svetujem nikomur sem hoditi. Kadar o kaj boljše, bom že sporočil v Glasu Naroda. — F. V.

La Salle, Ill. — Sporočam, da smo v štirih tukajšnjih cementnih tovarnah zastavkali. Zahtevamo osemurno delo, povišanje plač in priznanje unije. Stavka nas približno 1400 delavcev, med temi precej Slovencev. V drugih tovarnah so razmere bolj povoljne, toda premogorovi pa tudi zelo slabo obratujejo. Ko se bo kaj spremenilo, bom že sporočil. — Stavkar.

Milwaukee, Wis. — Z delom gre precej dobro; plače so odvisne od delavcev in prostora. Kot povsod, so "bossi" tudi pri nas malo bolj ponižni kot so bili nekdaj, kajti vedo, da če delavcu ne ugaja, si lahko delo prebere. — Na društvenem polju dobro napredujemo. Nanovo ustanovljeni pevski zbor "Danica" se lepo razcvita in upamo, da bo kmalu ponos cele naše naselbine. Prva veselica tega zbora, dne 27. maja, se je izvrstno obnesla, kar je zasluga številnih udeležencev. — Slov. mladeniško podporno društvo "Lilija" priredi 18. junija popoldne v Johnston's Grove parku v West Allis svoj letni piknik. Vabljena so vsa društva v mestu in okolici, kakor tudi posamezni rojaki in rojakinje, da se te prireditve v velikem številu udeleže. Tudi pelo se bo in za poskočne komade bo preskrbela pa Slovenska narodna godba. Na svidenje 18. junija! — Naročnik.

Omak, Wash. — S tem dopisom odgovarjam vsem onim rojakom, ki so me vprašali glede indijanskih rezervacij v Colville, katere bodo odprte letošnje poletje za naseljevanje. Registriranje se bo vršilo od 5. do 22. julija. Kakšna je ta zemlja, ne morem dosti povedati, akoravno že osem let živim v tem kraju, ki ni niti eno miljo oddaljen od rezervacij. Nekateri pravijo, da je dobra; prideluje se ponajveč pšenica in tudi živinoreja bi se lahko razvijala tam. Kar je bilo boljše zemlje, so jo Indijanci zase pridržali, drugo so pa odstopili, ker je ne rabijo toliko. Tukajšnji Indijanci so vsi civilizirani, kar je zasluga umrlega duhovnika Rev. E. de Rouge, ki je bil nekako 29 let med njimi in jih poučeval. Za njim žalujejo zlasti Indijanci. — Naročnik.

Black Diamond, Wash. — V eni zadnjih številk Glas Naroda sem bral iz Londona poročilo, da je angleški blokadni minister izjavil, da zadržujejo pošto le štiriindvajset ur. Jaz pa vem iz lastne izkušnje, da temu ni tako. Meni je moja žena pisala dne 10. januarja iz Mozirja na Štajerskem; pismo je pa šlo iz Londona, kolikor morem razvideti iz pečata, šele 10. marca. Jaz ne vrjamem, da bi hodilo iz Avstrije pismo od 10. januarja do 25. marca. Pa to ni bil prvi slučaj. Prepričan sem, da Angleži zadržujejo pošto na mesce. Ravnotako je tudi z denarnimi pošiljatvami. Zdaj imajo višje glave nas pod kontrolo, po vojni bodo pa nižji sloji obračunali s kronano golaznijo. — Z delom gre zdaj malo boljše; delamo pet, včasih tudi šest dni na teden. Pozdrav! Jožef Blaž.

Wilson podpisal novo armadno predlogo.

Preteklo soboto je predsednik Wilson podpisal Hay-Chamberlainovo predlogo za reorganiziranje armade Združenih držav, ki je s tem postala postava.

Vojni department je naznanil, da bo takoj pričel z delom, da bo armado reorganiziral in pomnožil, v kolikor to zahteva nova postava, ki stopi v veljavo s prvim julijem. Vojni department je že izrazil bojazen, da bo imel velike težkoče, da bo mogel storiti vse, kar določa postava; vendar brigadni general Henry P. McCain se je izrazil, da upa, da bodo spravili skupaj še petinsedemdeset tisoč vojakov, katere še zahteva nanovo sprejeta predloga.

Poseben odbor generalnega štaba zdaj premišljuje problem za rekrutiranje vojakov.

Po celi deželi so si omislili številne postaje za rekrutiranje in vsak agent dobi za vsakega rekruta pet dolarjev.

Nova postava določa, da mora biti armada Združenih držav močna 175,000, v vojnem času pa 206,000 mož. Pred nekako desetimi tedni je bila sprejeta predloga za povečanje armade na 102,000 mož; torej je bilo treba še 20,000 mož, da bi bila predloga, ki je bila sprejeta pred 10. tedni, izpeljana.

Odprli so več tisoč postaj za rekrutiranje, toda dozdaj so dobili šele 8,000 mož; torej jim jih še 12,000 manjka, da bo moč armade odgovarjala stari postavi.

Jasno je, da bo zelo, zelo težko spraviti ameriško armado na 175 tisoč mož; najbrže pa sploh ne bo mogoče, vsaj v kratkem času ne.

Najnovejša postava tudi določuje, da se pomnoži moč milicije od 125,000 na 440,000 mož in 17 tisoč častnikov.

Od uspeha, katerega bodo Združene države dosegle pri tem povečanju svoje vojaške moči, je odvisno, ako bodo Združene države še v bodoče mogle izhajati s prostovoljnim sistemom, ali bodo primorane upeljati prisilno vojaško službo, kot jo imajo skoro vse evropske države.

Pretekli teden sta oba dela zbornice, namreč zastopniki in senat, sprejela predlogo, da si vlada Združenih držav omisli lastne tovarne za municijo in druge vojaške potrebščine; dalje, da odpre vlada posebne vojaške vežbalnice za državljane, ki se prostovoljno javijo, in da se ustanovi posebne odbore, ki bodo preiskovali vprašanje glede "preparedness". Za vse to so dovolili iz državne zakladnice $20,000,000.

Kongres je tudi pooblastil vlado, da lahko v slučaju vojne zapleni vse tovarne za municijo in orožje in v njih lahko izdeluje municijo itd. za svoje potrebe.

Kje je FRANCES KRIVC? Doma je iz Dobrove pri Ljubljani. Pred 3. leti je bivala v Pennsylvaniji. Prosim rojake po Ameriki, ako kdo ve za njen naslov, naj mi ga naznani, ali naj se sama javi, ker ji imam sporočiti več važnih, nje tikajočih se zadev iz stare domovine. — Helena Vrbančič, 94 — 13. St., North Chicago, Ill. (6-9—6)

Ena stvar je napraviti soda krakerje dobre od časa do časa.

Pač pa je druga stvar napraviti soda krakerje tako, da so vedno boljši kakor vsi drugi soda krakerji, vselej nespremenljivo dobri.

Ime "Uneeda" vtisnjeno v vsakem biskvitu pomeni, če je en milijon zavitkov Uneeda Biscuit postavljenih pred vas in vi izberete enega izmed teh, je vsak soda kraker v tem zavitku ravno tako dober kot najboljši Uneeda Biscuit ki je kdaj pečen. Pet centov.

NATIONAL BISCUIT COMPANY

Iz našega kota.

Povest. — Spisal **Anton Jaklič.**

(Nadaljevanje.)

Štempiharju je ostala beseda v grlu. Mislil je, da jih izžene z nekaj besedami, na! sedaj pa kar ni mogel prav začeti; prava beseda mu ni prišla na jezik, zato je žvižgaje mencaril gori in doli, otroci so ga pa zrli čudeč se.

"Povedat sem prišel, da si poiščete kakšne službe. Svoje premoženje ste sedaj popolnoma zapravili, zato tukaj ne morete dalj živeti."

"O, kajpada ne!"

"O, ne, ne! S čim se bodete pa živili? Kje bodete pod streho? Pod svojo streho vas ne trpim več, nič več!"

"Saj vas nikdar ne nadlegujemo in pod svojo streho lahko prebivamo, čeprav je slaba!"

"Kjè pa imate svojo streho? Ali ni ta hiša moja? Ali je nisem kupil jaz?"

"Ali ne za nas?"

"Za vas? Haha! Bedaki!"

"Ali niste kupili za nas, otroke?" vsklikne Marijanka.

"Haha! Kajpada za otroke, toda za svoje otroke! — Nimam-li kopice otrok, katere je treba preskrbeti? Vi ste pa že preskrbljeni, ker vam je Bog dal zdrave roke in noge in delati znate."

"Moj Bog! Joh! Po svetu nas poženete?" zajavkajo otroci.

"Pridnih ljudi povsod potrebujejo. Ti, Jurij, pojdi kam za hlapca, ve pa za dekle. Tudi pri meni lahko ena ostane.

"Vi se norčujete!"

"Zakaj? V enem tednu se mi poberite!"

Po teh besedah se obrne v vrata, Marijanka pa skoči od okna in se upre v vrata.

"Vi nas podite z naše zemlje? Vi, naš varuh, oskrbnik, ata? Neli to greh?"

"Ti boš mene učila? Oče je bil zapravljivec, jaz naj vam pa milosti delim? Beži! Svoje reči poberite in, kakor sem dejal, v enem tednu se mi umaknite!"

"Ali nismo delali in vas ubogali?"

"Poberite se mi!"

Štempihar naglo odide. Takega vzduha ni mogel prenašati. Žvižgaje je hlačal nazaj na Štempiharjevino.

"Sem jih že spodil!" pove ženi.

"Ali si jih? — Kaj pa hočeš drugega."

Plemenit mir se mu je naselil na obraz.

Takrat se razlegne jok po Središču. Kadunjčevi otroci so po odhodu Štempiharjevem prav spoznali žasledke varuhovega obiska.

"Poberite se!"

Pregnani z rodne grude, izpod strehe, vrženi na cesto od tistega, ki je imel dolžnost varovati jih! Hu! Ptiček, katerega zli slučaj vrže iz gnezda, čivka, človek pa joka in tarna ter vije roke, iščoč tolažbe in pomoči.

"Poberite se!"

"Kam?"...

Dekleta so jokala, fant se je potil.

Sešli so se sosedje. Solze so jim silile v oči, ko so gledali pred seboj nesrečno, zapuščeno družino, izgnano izpod rodnega krova.

"Ha! Človek brez srca! Ali nima dovolj prostora v svoji hiši? Ali nima vesti? — Najprej jih je pripravil ob domačijo in potem še pognal po svetu! Ali res ni več pravice? Ali se ne boji, da bi se zločin maščeval na njegovih otrocih?"

Tako so vsklikali ljudje nevoljni po Središču.

Pedenj-možek Zelnikov Andrejček pa se je smukal med njimi in poslušal, kaj pravi ta in oni, da nese gorko na Štempiharjevino, kjer so vestno beležili vse izraze neprijateljstva in neprijaznosti, da predrzne nasprotnike o priliki kaznujejo in se maščujejo.

Ljudje niso znali tolažiti nesrečnikov. Le smilili so se jim in groza jih je bilo, saj se je tudi njim moglo prigoditi isto, ker pride tako nenadoma. Ali je rajni Kadunjec, ki je milostno sprejel Štempiharjeve na svojo zemljo, mogel misliti, da bo isti Štempihar pregnal njegov rod?

"Jurij, nikar ne kolni!" pravi Blisek. "Tudi jaz sem ga preklinjal, pa zaman. Škodilo njemu ni nič! Moli rajši!"

"Morda zanj?"

"Kaj pak! Moli in prosi Boga, naj mu da srce in obudi vest v njegovih prsih. Naj bi se mu ne povračevalo na njegovih otrocih in vnukih!"

"Lahko govorite tako, ker ne izkušate, kaj je hudo! O, oče moj, oče!"

"Ne, ne! Mi se ne umaknemo!" je vpila Marijanka. "Tukaj ostanemo! Nihče nas ne premakne!"

In Krajček pravi Blisku:

"Sosed, kje so stari časi? Ne veš in ne čutiš, kdaj ti izpodmaknejo tla pod seboj; šele potem se zaveš, ko si na cesti. Molil bom in prosil Boga, da bi se mojim otrokom kaj takega ne pripetilo!"

"Čudne reči se gode. Težko vidim muho v žlici, a povem ti, teže gledam Štempiharja."

"O, ko bi mogel prenesti svojo hišo kam drugam, še danes me ni tukaj!"

Štempihar je oa slonel na oknu in gledal prizor pred Kadunjčevino ter se grohotal grožnjam in pestem Kadunjčevih otrok.

"Kaj mi morejo, berači! Hahaha!"

Potrti so lazili naslednje dni otroci okoli rodnega gnezda, ne vede, kaj pride, ker jih je oni, čegar varstvu jih je izročila modra gosposka, zavrgel in zapodil.

"Poberite se!" zvenelo jim je v ušesih in jih navdajalo z obupom.

In stokrat na dan se je zagrozila Marijanka:

"Mi se ne umaknemo s tega mesta!"

"Le nikar se!" pritrjevali so jim sosedje. "Saj mora odnehati! Vaš varuh je in za vas mora skrbeti!"

Ribnikarju, ki se je ogibal Štempiharjevine od trenotka, ko sta se bila sporekla, zdelo se je ravnanje Štempiharjevo krivično in nečloveško. Toda ni mogel pomagati. Čutil je, da vsled neprijateljstva Štempiharjevega tudi Stoklas ne mara več zanj in celo pri župniku so nekateri prijatelji pihali na ušesa, da bi naredili vihar, ki bi bil ubil Ribnikarja, ker ni hotel dejati k vsakemu Štempiharjevemu dejanju: amen.

K Ribnikarju so se zatekli Kadunjčevi iskat sveta in tolažbe. Toda kaj je hotel? Premogel ni nič. Sočutje je bilo vse, kar je imel za Kadunjčeve.

Teden ravno mine. Ako se ne všteješ, naštej eš od ponedeljka do ponedeljka ravno sedem dni, a Kaduenjčevi se niso še prav nič odpravljali.

Hu! Kako je to jezilo Štempiharja! Ali jim ni bil ukazal umakniti se v enem tednu? In ti še ne gredo izpod strehe! Hu! Njemu se drznejo kljubovati! Njemu? Pa ti berači, ki nimajo nič svojega!

Mogočni Štempihar ni hotel več sam na Kadunjčevino — v tako umazano podrtijo; menda se je bal zvedeti kakšne grenke.

Pedenj-možek doma ni imel dela. Najrajši je oprezoval na Štempiharjevini, da je ujel kozarec vina. Zato je pasel kokoši, katera je kje znesla jajce, gonil race na vodo in snažil Štempiharjeve škornje.

Tega je zaganjal Štempihar na Kadunjčevino.

O, kako je možek kokodakal okoli koče, kakoošteval predrzneže, ki ne slušajo ate! Ves penast je bil od samega zmerjanja. Marijanka pa je zagrabila škaf in treščila vodo vanj.

"Na, da se boš ohladil, grdoba grda! Mi ne gremo!"

Ves moker je pritekel na Štempiharjevino.

"Lejte me, lejte me, kakšen sem!"

Štempiharica se je smejala mokremu možku in se tolkla po kolenih.

"Ali so te, Andrejček?"

Štempiharju je rojila po glavi predrznost Kadunjčevih otrok. Res ni vedel, kako bi se jih iznebil.

"Hu! Kar z vilami bi jih zmetal na cesto, ako bi ne bilo drugih ljudi!"

Trda je že predla Štempiharju.

V tej sili mu pride na pomoč prijatelj, tesar Podrepnikov Janez, z jezikom brušenim kakor bodalo.

"Kaj premišljaš, Štempihar, in se jeziš? Žoharja ne odpraviš drugače od hiše, kakor da hišo razdereš. Razderi to gnezdo in svojeglavci se razkrope!"

"Uganil si, Janez!" zavpije ona srečna.

"Menda bo res najboljše! Pa pridi jutri, da podereš", veli Štempihar.

Drugi dan zjutraj pride Podrepnikov Janez s pomagačem na Kadunjčevino.

Spravila sta se k delu. Splezala sta na streho, pulila strešnico in jo vsipala pod kap. Vpitje Kadunjčevih otrok ju ni motilo. Smejala sta se in še bolj hitela delati.

Mimogredoči so postajali, pomilovali tarnajoče Kadunjčeve otroke in se čudili trdosrčnosti onih na strehi in neusmiljenosti onih na Štempiharjevini.

Otroci, videč, da ni drugače, kakor pobrati se odtod, zbirali so svoje reči in jih nosili na cesto ter k sosedom. Le Marijanka se ni hotela pritakniti ničesar, ampak je vpila kakor besna:

"Jaz se ne umaknem, če me ubijejo!"

Jurij je prosil sestro, naj se umakne, prosili sta jo sestri, toda nič.

"Jaz ostanem tukaj!"

Padla je streha in strop se je rušil. Marijanka je pa čepela v oblakih prahu, jokala in se rotila:

"Satanski človek! Pogoltnil nam je premoženje in užival je žulje naših rok!... Ti naš varuh! Prilastil si si našo zemljo, našo kočo! Vse!... Le poderi! Ne umaknem se! Tramovi naj me ubijejo in razvaline zakrijejo! Tu naj umrjem, kjer sem se rodila! O, ljubi naš oče! Blagor vam, ki ne veste, kaj se godi z vašimi otroki! O, Bog, tvoje maščevanje naj doseže tistega, ki zatira sirote!"

Stavba se je rušila in rušila. Ljudje so vpili na tesarja, naj neha, da ne ubije nesrečnice.

"Pa se naj varuje! Umakne se naj!"

Jurij plane po sestro.

"Ne grem! Pusti me!"

"Nori, nori, nori!" razlegalo se je iz Štempiharjevine. Tako sta vpila on in ona.

"Primož, Groga! Pojdita in vlecita jo ven!" zapoveduje hlapcema. "Nori, nori!"

"Vrag! Mora noreti! Ti bi tudi norel, če bi te kdo oropal domačije!" menil je Krajček.

Ljudje so se stekali z vseh strani. Mrmrali so in godrnjali, poguma pa ni imel nihče, da bi rekel Štempiharju: "Stoj! To ni prav! To ni lepo!"

(Dalje prihodnjič).

Slovenec – iznajditelj.

"The South Norwarlk Evening Sentinel" piše, da je Mr. John Premru, naš rojak, iz 81 N. Main St., So. Norwalk, Conn. iznašel zelo praktično ročno električno pahljačo, katero je že patentiral in je popolnoma gotovo, da mu bo prinesla velik uspeh.

Patentni odvetniki so to novo iznajdbo z velikim veseljem pozdravili in iznajditelja zagotovili, da bo lahko napravil s svojim izumom zelo velike kupčije.

Pahljača je malone istega sestava, kot pahljače, katere se rabi na primer na mizah ali na stenah, samo, da je veliko manjša. Da pahljača deluje, se jo mora držati za nek gumb in vretena potem mečejo sapo na namenjeno mesto, na obraz ali kamorkoli že je.

Ta nova iznadjba bo zelo praktična za obiskovalce gledišč in drugih prostorih, kjer je velika vročina.

Gospodu Ivanu Premru kar naj iskreneje čestitamo in želimo, da bi nas še kdaj s kako iznajdbo iznenadil.

Kje je JANEZ ZUPAN, doma v Lešah na Gorenjskem? Pred 3. leti je bil nekje v Pennsylvaniji. Rad bi zvedel za njegov naslov, zato prosim, da se mi javi. Andrew Zupan, Box 7, Sartell, Minn.

Iščem svojega prijatelja ANTONA KRAJIC, doma iz Bločic pri Rakeku na Notranjskem. Njegov brat je bil ubit v šumi pri Seattle, Wash. Prosim ga, da se javi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani. — Jacob Nele, 3522 Longfellow Ave., Spokane, Wash. (6-8—6)

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh prijateljev JANEZA in IGNACIJA KALISTER. Doma sta iz Juršič na Notranjskem. Pred dvema letoma smo bili skupaj v Green Co., Pa., in sedaj ne vem, kje se nahajata. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga mi javi, ali naj se sama oglasita. — Alois Kalister, Box 96, Delagua Colo. (6-9—6)

ŽELIM DOBITI

Slovenko za pomoč gospodinji v kuhinji. Plača $35 na mesec. Katero veseli, naj takoj piše.

Frank Sturm,
1302 E. 2. St., Butte, Mont.

Kje je moj brat JOSIP NOVŠAK, doma iz Lukovce na Dolenjskem? Čul sem, da se nahaja v Detroitu, Mich. Prosim rojake, da mi naznanijo njegov naslov, za kar bom jako hvaležen. Najbolše pa je, da se mi sam zglasi, kajti imam mu nekaj važnega poročati iz stare domovine. — Math. Novšak, R. F. D. 3, Box 60 B, Johnstown, Pa. (5-6—6)

VABILO
na
PLESNO VESELICO,
katero priredi
SLOVENSKA GODBA
v prijazni in cvetoči slovenski naselbini
Alexander, Canonsburg, Pa.,
v soboto 10. junija.

Veselica se vrši v dvorani društva "Postojnska Jama".

Pričetek ob 6. uri zvečer.

Vstopnina za moške $1.00, pivo prosto. Dame vstopnine proste.

Tempotom vljudno vabimo vsa v okolici se nahajajoča bratska društva in sploh vse rojake in rojakinje iz Canonsburg in Meadow Lands, da se te veselice v kolikor mogoče obilnem številu udeleže ter s tem pomagajo in olajšajo breme tukajšnji slovenski godbi. Torej, rojakinje in rojaki, pokažite, da čutite narodno in pridite brez izjeme. Za dobro zabavo in postrežbo bo najbolje preskrbel v to izvoljeni odbor.

Na svidenje 10. junija!

"Slovenska godba".
(3-8—6)

Rojaki naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr. državah.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

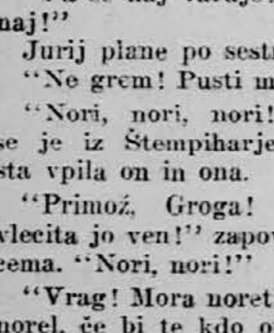

Prodaja belo vino po	....	70c. gallon
črno vino po	....	50c.
Drožnik 4 gallone za	....	$11.00
Brinjevec 12 steklenic za	....	$12.00
" 4 gallone (sodček) za	....	$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

Kratka zgodovina naše nove domovine.

ZAPAD.

Ko so se Združene države enkrat sporazumele glede meje, so se pričeli ljudje trumoma naseljevati preko gorovja na Zapad.

Preseljevanje na Zahod se je pa še posebno pomnožilo, ko je bila leta 1812 in potem zopet 1815 vsa trgovina zaustavljena. — Takrat namreč ni bilo več toliko dela, vsled česar so šli ljduje na Zapad in tam kupili od vlade zemljo ter jo plačevali na obroke.

To velikansko priseljevanje je napravilo Zapadu popolnoma drugačno lice. Mesta in vasi so se neprenehoma množila.

Iz Zapada so na Vzhod vedno prihajala dobra poročila in to je naseljevanje na Zahod še povspešilo.

V nove kraje so hodili seveda peš, nekateri na vozovih, le malo pa na čolnih.

Najprej so se ustavili v Pittsburghu, Pa.; takrat je to mesto štelo sedem tisoč prebivalcev. Nekateri so potem v Pittsburghu vzeli čolne in se peljali naprej po Ohio reki; nekateri so šli pa proti Wheelingu, kjer so se prepeljali preko reke in nato šli v Ohio, Indiano ali Illinois, kjer so potem kupili državno zemljo, ki je bila po dva dolarja aker. Eno četrtino so morali precej plačati, druge tri pa v obrokih v štirih letih.

Tista zemlja tudi ni bila veliko več vredna, ker je bila čisto porašćena z drevjem in grmovjem, katerega korenine so bile prepletene na vse strani.

Prvo, kar si je moral tak naseljenec omisliti, je bil dom, Zgradil si je majhno kočo iz hlodov. Za vrata je imel nekak zapah; na vsaki strani je bilo par lukenj, preko katerih so bile v nekaterih slučajih šipe, največkrat pa še papir, pomočen v olju.

Imeli so vrejeno vse najbolj primitivno. Okoli hiše so pričeli zemljo najprej čistiti in potem naprej.

Da so si mogli iztrebiti toliko zemlje, da so mogli potem na nji mirno živeti, je stalo mnogo truda in časa.

Navadno so se naseljevali v bližini drug drugega, kajti bali so se Indijancev, ki so se takrat nahajali posamič v tamošnjih krajih.

Tako so nastale polagoma majhne in večje naselbine, katere so imenovali po prvem naseljencu, kot n. pr. Piketown, Leesburg, Georgeville itd.

Nastale so polagoma nove države. Leta 1816 so sprejeli v Unijo Indiano, 1817 Mississippi, 1818 Illinois, 1819 Alabamo, 1820 Maine, 1821 pa Missouri.

Izseljevanje na Zahod je bila zelo važna točka v zgodovini naše nove domovine.

Druga je bila pa boj zoper suženjstvo.

Spominjali se boste, da, ko so kolonije pripadale še k Angliji, je bilo v vseh kolonijah suženjstvo. Pozneje, ko so postale neodvisne države, so nekatere suženjski sistem odpravile; tako, da jih je bilo nazadnje le še šest, ki so ga obdržale.

Leta 1820 je bilo dvaindvajset držav, izmed katerih je bilo ravno polovico, ki so imele še suženjstvo.

Zdaj moramo pa uvaževati sledeče:

1. Da je bila meja med suženjskimi in nesuženjskimi državami zahodna meja Pennsylvanije od Delaware do Ohio in potem do reke Ohio.

2. Da so vse te države v Uniji, razven Louisiane, ležale vzhodno od Mississippi reke.

3. Ničesar se pa še ni bilo odločilo glede suženjskega sistema za one dežele, ki so ležale zahodno od Mississippi reke.

Leta 1818 so ljudje v Missouriju kongres prosili, da bi se jih sprejelo v Unijo.

Prosilci pa niso omenili, ali nameravajo napraviti prosto ali suženjsko državo; toda, ker je bil takrat v Mo. upeljan suženjski sistem, so bili vsi prepričani, da bo dežela, tudi kot ud Unije hotela obdržati sužnje, čemur so pa zastopniki prostih držav nasprotovali.

Rekli so, da se v Unijo ne sme sprejemati še več drugih suženjskih držav.

Ljudje na Jugu so pa ravnotakrat zahtevali, da se upelje suženjski sistem tudi v Mississippi. Rekli so, da je suženjstvo neobhodno potrebno, kajti drugače bi ne bilo dovolj delavcev. Ker so pa slučajno takrat imele južne države prevelike zaloge sužnjev, so jih hotele nekoliko prodati deželam onkraj Mississippi reke.

Ko so se pregovarjali glede sprejema v Unijo dežele Missouri, sta bili obe stranki nad vse odločni in sta vstrajali na svojih stališčih.

Ravnotakrat je pa tudi pokrajina Maine dobila od države Massachusetts dovoljenje, da sme prositi za sprejem v Unijo; do tedaj je bila Maine odvisna od Massachussettsa.

Maine je bila pa prosta dežela; toraj so prosile za vstop v Unijo dve deželi, ena prosta, druga suženjska.

Za Missouri so nasprotovale za sprejem proste države, za Maine pa suženjske.

Toda nazadnje so se po dolgem in hudem prepiranju domenili, da bodo sprejeli obe deželi, eno kot prosto, drugo kot suženjsko.

Dalje so pa tudi sklenili, da morajo biti vse druge dežele, čeprav še niso v Uniji, proste, razven Missouri.

S tem, da so sprejeli Missouri in Maine je naraslo število unijskih držav na štiriindvajset.

Vsled teh medsebojnih nasprotij v kongresu radi suženjskega vprašanja, bi vsak pričakoval, da bodo nastale zopet dve stranki, zlasti pri predsedniških volitvah.

Toda to se ni zgodilo. Ostali so republikanci in 1820 so sklenili, izvoliti za predsednika zopet Monroe-a, za podpredsednika pa Tompkinsa.

Vsi izvoljeni volilci so volili za Monroe-a, razven enega, ki je volil Johna Q. Adamsa, ki niti kandidiral ni. Ko so ga vprašali zakaj je to storil, je rekel, da je hotel ohraniti Washingtonu to čast, da je bil samo on enoglasno izvoljen predsednikom Združenih držav.

Ker je 4. marec 1821, padel ravno na nedeljo, se je Monroe za drugo predsedniško dobo zaprisegel naslednji dan.

(Dalje prihodnjič).

Kupčija s konji.

Ko je izbruhnila evropska vojna, namreč pričetkom avgusta 1914, je bilo v Združenih državah ne veliko manj kot 23,000,000 konj in mul.

Od tega velikanskega števila, ki je presegalo množino konj vsake evropske države, ne izvzemši Rusije, je bil prodan zaveznikom državam, ne vštevši Rusije, od vsakih sedemintridesetih — en konj.

Iz poročila urada za tujezemsko trgovino v Washingtonu je razvidno, da so agenti Anglije in Francije ter njiju zaveznikov kupili v Združenih državah 600,000 konj in 150,000 mul.

Zadnje vladno poročilo javlja, da prodajo še vsak mesec več kot 30,000 glav; ako bo šlo tako naprej, bodo Amerikanci do koncem tega leta prodali en miljon konj in mul.

Prekupčevalci s konji so izjavili, da so plačali farmarjem za konje nekako $112,500,000; torej, ako so kupili 750,000 glav, so jim plačali za vsakega konja ali mulo povprečno $150.

Ker so v tem času transportni stroški grozno visoki, je gotovo, da je evropske države vsak konj stal še enkrat toliko, ali vsi skupaj en četrt biljona dolarjev.

Parade v Chicagu in drugod.

Chicago, Ill., 4. junija. — Tu se je v soboto vršila velikanska "preparedness" parada, katere se je vdeležilo okoli 200,000 ljudi. Parada se je vila po chicaških ulicah celih devetnajst ur.

Providence, R. I., 4. junija. — Sobotne "preparedness" parade se je udeležilo več tisoč mož in žen.

Des Moines, Iowa., 4. junija. — Tukajšnje parade v soboto se je udeležilo okoli osem tisoč oseb.

Hartford, Conn., 4. junija. — "Preparedness" parade se je v soboto udeležilo 25,000 ož in žen; sprevod je bil dolg sedem milj. Ob cestah je stalo nad 200,000 oseb, ki so sprevodnike pozdravljale.

Ameriški vojaki dobili ojačenja.

Washington, D. C., 4. junija. — V kratkem bodo poslali v Santo Domingo še nekaj ameriških vojakov, ki bodo čuvali interese tamošnjih tujcev. Odpeljali se bodo s transportnim parnikom "Hancoc". Pravijo, da bo štela posadka kakih osemsto mož.

Prepoved na izvoz.

London, Anglija, 5. junija. — Nizozemsko poljedelsko ministrstvo je izdalo prepoved na izvoz za govedo in meso. — Tako se glasi Reuterjevo poročilo.

Peter Zgaga.

Dopisnik nisem, pač pa sem samo zgaga, toda če bi prišlo kdaj, da bi moral pisati dopise, bi opisal vse kot je v resnici. Ničesar bi ne pridjal in nič ne bi zatajil. Ker me silijo, dregajo in prigovarjajo, da naj sprejmem to malo hvaležno službo, vam dam na razpolago sledeči dopis:

Nekje v New Yorku se je vršila slovenska veselica. Navzoče je bilo vse: od ljudi s plavo krvjo do ubogega Petra Zgage, ki si je bil otvoril svoj glavni stan v neposredni bližini bare in odra. — Če sem dobil poželjenje po telesni hrani, mi je bilo treba samo roko iztegniti, dušna hrana mi je bila pa vsaka izpregovorjena beseda in vsakdo, kogar sem pogledal.

Pravijo, da nismo Slovenci kulturni. Za božjo voljo, kaj bo kultura! Kulturni smo, pa tudi če bi ne bili, kaj zato? Saj smo vendar kozmopoliti. (Kozmopoliti so taki ljudje, ki sočustvujejo s celim svetom, ki hočejo iti celemu svetu na roko in so posebno, kar se vstopnic zadeva zelo radodarni). Navdušeni smo za vse lepo, posebno za petje in nemško gospodo.

In kaj so videle moje oči?!

Pravijo, da je v Carigradu največja raznoličnost. — Tisti modrijan, ki je bil zapisal neresnico, je videl še malo sveta.

Sem naj bi prišel pogledat, pa bi videl raznoličnost, mednarodno ljubezen, mednarodno sovraštvo, "nekamlezenje", enostransko odobravanje in vsestransko kritiziranje.

Ne vem kaj so drugi opazili, vem pa, da sem jaz videl tole:

Pred dvorano je bilo štetje. Blagajnik je štel vstopnice, par drugih odbornikov goste, gostilničar je gledal jezno izza bare in mrmral: "K čertu, co se nikdo neukáže?"

Zbralo se je bilo petdeset ljudi, zastopnikov petero dežela, petero narodov.

Dvorana je velika in ne trdimo preveč, ako rečemo, da je sedel skoraj na vsaki klopi kak človek. Po nekaterih klopeh so bili celo trije ali štirje.

Slovenci so okupirali baro, naši jugoslovanski bratje so stali malo vstran, čimbolj se je pa človek bližal odru, tembolj nerazumljivi glasovi so mu udarjali na uho.

O blažena nemščina, kje so ti meje, kaj je tvoj cilj?

Stoj, Zgaga, da ti ne pritisnejo na čelo sramotnega pečata veleizdajstva!

Ali boš govoril v našem barbarskem jeziku s človekom, ki ga diči vzvišen naslov "kaka", ali ne boš snel kape in se priklonil gospodu, ki je ves v blešćeči se uniformi, dasiravno je samo "šifsjunge" po svojem dostojanstvu? — Ali ne boš ploskal Germanu, ki te pride vleč za nos in te izziva s svojim tevtonstvom.

Le počasi, Zgaga! Pesem je internacionalna! Po albansko lahko zapojejo na slovenski veselici, frankfurterico lahko razpnejo od vrha do tal, postrani te lahko gledajo, s pravico se ti lahko posmehujejo — — — vse to v imenu internacionale.

Tri ure smo čakali začetka. — Nekaj jih je že prej odšlo, in škoda, ker so odšli. — Kaj takega kot je bilo oni večer, skorajgotovo ne bodo nikdar več doživeli.

Izpremenba je sledila izpremembi. — Malo prej si bil še cenjeni rojak, par trenutkov kasneje si bil "janez" v najbolj plebejskem in zaničljivem pomenu.

Toliko izprememb je bilo, da se moral štiri ure dolgi program skrajšati ravno za polovico.

Navzočih je bilo veliko tamburašev, slovenskih in hrvatskih. — Kot kavalirji so napravili prostor nekemu nemškemu pomagalnemu društvu in se velikodušno odstranili ter priredili kar na svojo roko v kegljišču veselico.

Nehote in nevede je prišlo do tega, da se je glasila z odra nemška pesem, na kegljišču se je pa pogrezala "črna zemlja".

Med petjem si lahko dobil kar si hotel: — avstrijski železni križ, ali te je pa kdo prijazno opozoril "mouč preklet osu"!

Program ni bil dobro razpredeljen. Ko so peli pevci: "V hribih se dela dan", je kraljevala tiha noč nad našo metropolo, ko so pa zapeli 'Good night', je nad Brooklynom že žarelo nebo v jutranji zori.

Igra je bila izvrstna. Le škoda, da niso bile v programu navedene vse osebe, katere so nastopale v njej. — Peta nam je prišla popolnoma nepričakovano na oder in je žela za to vsestransko odobravanje.

Pravijo, da je v New Yorku malo preveč društev in da se društva rujejo med seboj. — To ni res. — Nikjernikoli ni takega prijateljstva kot pri nas.

Društveniki se na odru povabijo drug drugega in si zagotove medsebojno iskreno ljubezen in naklonjenost.

Ko sem gledal ta dramatičen prizor, je rekel nekdo za mojim hrbtom: — Glej, saj bo kmalo konec. Igra se je že začela.

Ko smo se poslavljali, smo imeli vsi rosne oči. Moje vsled pijače, oči naših jugoslovanskih bratov vsled jeze in sovraštva, naši nemški pobratimi so bili pa do solz ginjeni, ker je zavladalo med njimi in nami tako iskreno prijateljstvo.

Svarilo delavstvu.

Nek ugleden nepristranski list je prinesel članek, iz katerega posnemamo glavne točke:

Pravi prijatelji delavstva so zadnji čas svarili delavske organizacije, zlasti one, ki grozijo s stavko na železnicah, kajti posledice take stavke, bi ne bile samo, da bi bila vsled teka zaustavljena vsa industrija v tej deželi, temveč bi taka stavka tudi spremenila stališče vlade, katerega zdaj zavzema z ozirom na plače železničarjev.

Delavski department je v Washingtonu nedavno izdal delavske statistike, iz katerih je razvidno, da so dobili delavci v vseh različnih industrijah povišanje plač.

Iz teh statistik je razvidno, da je 139 železnih in jeklarskih podjetij izdalo za plače delavcem v mesecu marcu 1916 $5.167.920, med tem ko so ista podjetja plačala v mesecu marcu 1915 le $3.223.996. Z drugimi besedami povedano, te družbe so plačale v letošnjem marcu za $2.000.000 več plače svojim delavcem kot v lanskem marcu.

Iz statistik tudi razvidimo, da so tudi druga industrijska podjetja za velike svote priboljšale plače od lanskega do letošnjega marca. Tako n. pr. avtomobilske družbe so v letošnjem marcu plačale delavcem za $700,000 več kot lansko leto v istem mesecu; čevljarske družbe za $230,000 več; družbe, ki izdelujejo nogavice in spodujo obleko za $$66,000 več; družbe, ki izdelujejo svilo, za $76,000; itd.

S prvim majem je dobilo 706,500 delavcev v različnih industrijah priboljšanje, vsled česar bodo dobili delavci zdaj $5,368,872 več plače vsak mesec kot so jo dozdaj.

Skoro popolnoma gotovo je tudi, da bodo tudi železniška podjetja priboljšala plače, ako bo prosperiteta še kaj časa trajala. Ako se bodo hotele delavske organizacije spuščati v pogajanja z družbami, se jim bo gotovo deloma ugodilo.

Nek uradnik, ki je vedno v zvezi in je bil svoječasno voditelj domače vladne politike, je rekel, da ako bodo železničarji zdaj pričeli s to stavko, se bodo razmere med kapitalizmom in delavcem popolnoma spremenile.

"Še nikdar poprej", je nadaljeval, "bi splošna železniška stavka ne mogla napraviti toliko zlih posledic kot bi jih zdaj. Zastala bi malone vsa industrija, kajti železnice so takorekoč nekake roke pri industriji.

"Naša trgovina s tujimi deželami je na višku. Vse to bi se ustavilo, ako bi železničarji zastavkali. To je največja nevarnost, kateri smo kdaj gledali v obraz.

"Organizirano delavstvo danes še ne upošteva, da bi kaka stavka spravila celo deželo v velikansko krizo, katero bi občutili vsi krogi, najbolj pa še dalavski."

Najbolj nevarna točka v sedanji delavski situaciji pa je, da delavstvo samo med seboj ni složno, temveč razdvojeno in raztrojeno.

Včasih, pri navadnih okoliščinah so si stavkarji vsi simpatizirali, organizirani in celo neorganizirani delavci.

Zdaj tega ni več. In ako nastane železniška stavka, bo še manj.

To je dobro, da so se pričeli voditelji delavskih organizacij tega dejstva zavedati in se spustili v pogajanja.

Gotovi faktorji so že ukrenili korake, da bi vlada preiskala razmere, ki vladajo med delavstvom in kapitalizmom.

Divji lovec.

Gozdar: "Tako, zdaj sem te enkrat zasačil! Kaj delaš v gozdu s puško?"

Divji lovec: "Kaj tu delam? Slabo se mi godi in ustreliti sem se hotel."

V decembru.

Upnik: "Če mi v osmih dneh ne plačaš dolga, te moram tožiti!"

Dolžnik: "Pomisli vendar, kako so sedaj dnevi kratki!"

MISLI, MOČ NARAVE JE ČUDEŽ.

"Čudežev ni nikdar bilo in jih ne bo, toda resnica pa je, da je zemlja nekaterim krajem oddelila tako zdravilno moč, da se uspehi, ki se dosežejo, imenujejo čudeži", pravi H. H. von Schliek tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, katero zdravilo je sestavljeno iz 14 snovi, ki vsaka zase že poseduje veliko zdravilno moč.

Izvanredno zdravilno moč Bolgarskega Krvnega Čaja je preizkusilo sto in sto tisoč bolnikov.

Naš rojak Adam Budan, Box R., Berne, Pa. takole piše H. H. von Schlieku:

"Lepo se vam zahvaljujem za vaš Bolgarski Krvni Čaj. Ni še teden, odkar ga jemljem in že se čutim popolnoma zdravim in lahkim. Jaz bom vsakemu povedal o čudoviti zdravilni moči Bolgarskega Krvnega Čaja, s katerim se vsaka bolezen zamore ozdraviti."

Eno veliko škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja za 5 mesecev za 1 dolar v gotovini, Money ali ekspres order ali pa s povzetjem kamorkoli pošljemo:

Marvel Products Co.

9 Marvel Bldg.

Pittsburgh, Pa.

Pripomba: Ako hočete pošiljatev osigurati, pošljite 10c. več.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon).
Clinton, Ind.: Lambert Boiskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Nokomis, Ill. in okolica: Math. Gaišek.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Cherokee, Kans.: Frank Režinik.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
Mineral, Kans.: John Stalc.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Goulo, M. L. Kapun, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotse.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Poulo.
Kitzville, Minn.: Josip Adamich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Mauric.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Uršič.
Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sternlih.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.
Barberton, O. in okolica: Math Kramar.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolica: J. Kumlo in Louis Balant.
Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jaklič.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in John Zupančič.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Boughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Suhor
Export, Pa.: Frank Trebeta.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamin.
Farrell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irwin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schulta.
Monessen, Pa.: Math. Kikelj.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakšhe, I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerij.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Petrovič.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blažich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Perenta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pestlin.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Aug. Collander.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin in Martin Kos.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Vel. Stalich in Valentin Marolna.

Slovensko katoliško podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 3, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

POROČILO O DOHODKIH IN STROŠKIH ZA BOLNIŠKI SKLAD ZA MESEC MAJ 1916.

Štev.	Dohodki	Izdatki	Štev.	Dohodki	Izdatki
1.	$ 153.10	$ 95.00	50.	37.40	19.00
2.	44.05	34.00	51.	10.45	—
3.	135.45	75.00	52.	5.95	—
4.	40.80	48.00	53.	68.85	71.00
5.	14.45	—	54.	27.20	30.00
6.	55.25	94.00	55.	66.30	85.00
7.	49.30	97.00	56.	13.60	28.00
8.	77.35	85.00	57.	27.80	149.00
9.	30.60	15.00	58.	58.55	21.00
10.	39.10	20.00	59.	17.85	55.00
11.	51.35	82.00	60.	24.65	—
13.	60.35	56.50	63.	15.30	—
14.	35.70	28.00	64.	17.85	—
15.	22.95	32.00	65.	74.80	10.00
16.	87.55	40.00	66.	17.85	—
17.	175.15	243.00	67.	34.00	11.00
18.	26.35	—	68.	91.80	—
19.	55.25	119.00	69.	48.30	20.00
20.	43.35	92.00	70.	38.25	66.00
21.	69.70	82.00	71.	57.80	134.00
22.	31.45	35.00	72.	26.35	37.00
23.	41.30	43.00	74.	4.25	—
24.	12.65	10.00	75.	8.50	—
25.	31.45	29.00	76.	30.60	—
26.	142.80	43.00	77.	32.30	15.00
27.	49.55	63.50	78.	32.30	26.00
28.	39.95	90.00	79.	28.90	13.00
29.	82.45	38.00	81.	29.75	76.00
30.	96.05	94.00	82.	18.45	5.00
31.	76.90	157.00	83.	16.15	30.00
32.	58.65	165.00	84.	13.60	46.00
33.	109.65	113.00	85.	19.55	—
34.	24.05	33.00	86.	51.85	78.50
35.	51.00	71.00	87.	22.10	5.00
36.	11.05	—	88.	10.20	—
37.	58.65	55.00	89.	11.05	37.00
39.	29.75	36.00	90.	26.35	84.00
40.	9.85	—	91.	21.00	45.00
41.	83.30	116.50	92.	34.85	52.00
42.	27.20	51.00	93.	28.05	—
43.	40.80	25.00	94.	15.30	—
44.	107.95	193.00	95.	12.75	9.00
46.	33.15	29.00	96.	7.20	—
47.	39.95	35.00			
48.	16.15	10.00	Skupaj	3,854.30	4,145.00
49.	25.50	15.00	[redacted]		

Toraj ako primerjamo:

Stroški:	$4,145.00	samo za bolniško podporo;
Dohodki	3,854.30	samo za bolniško podporo;
Imamo primanjkljaja	290.70	[redacted]

Kljub asesmentom in kljub nakladi 25 centov je še vedno primanjkljaj.

Z sobratskim pozdravom vsem članom in članicam udani

John Telban, gl. tajnik.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NAZNANILO KRAJEVNIM DRUŠTVOM J. S. K. J.

Konvencija J. S. K. Jednote se bo vršile letos v **Eveleth, Minn.**, začenši se z dne **11. septembra.**

Pravila Jednote določujejo, da se imajo izvoliti delegati za konvencijo meseca **junija**, pri redni seji (ali izvanredni seji) društva. V to svrho se toraj pozivljajo vsa društva, da si izvolijo svoje delegate po številu kar sledi:

Od 50 do 100 članov, — enega delegata.
Od 100 do 200 članov, — dva delegata.

Do več kakor dveh delegatov ni opravičeno nobeno društvo. — Pri številu se vpoštevajo vsi **enakopravni člani in članice.** — Društva imajo naznaniti vsem članom, da se bode vršila volitev delegatov, da se tako lahko vsak član udeleži seje.

Kakorhitro se zaključi volitev, se ima izdelati **poverilni list** za vsakega delegata v **duplikatu** na listinah, katere sem razposlal vsem društvom v to svrho. **En poverilni list** se ima oddati delegatu, katerega mora predložiti na zborovanju Jednote, drugi list se pa mora poslati **takoj po volitvi** glavnemu tajniku Jednote.

Pri volitvi imajo vsi člani enako pravico biti izvoljenim, ne glede na urad katerega imajo. Priporočljivo je, da se izvolijo taki, ki že imajo nekaj skušnje v društvenem poslovanju, ker na Zborovanju imamo za reševati veliko važnih zadev.

Društva, ki ne štejejo do 50 članov, se lahko združijo s katerim drugim takim društvom in skupno pošljejo enega delegata, šteti pa morajo 50 ali več članov skozi **tri mesce pred volitvijo delegatov.**

Vse podrobnosti glede zborovanja in potovanja bodo priobčene v Glasilu Jednote in poslane delegatom, ki bodo izvoljeni.

Z bratskim pozdravom

GEO L. BROZICH, glavni tajnik.

Prvi oblak.

Spisal **Ivo Trošt.**

Draga Vika! Tretji mesec se že nagiblje k koncu, kar ti sporočam teden za tednom le vsakdanjosti, pogrevam same neslanosti, ki se zde seveda imenitne mladim zaljubljencem. S tem listom se začne drugače; v njem je rešitev moje obljube: kako sem bila navskriž s svojim soprogom. — Kaj? Danes pravim: s soprogom — navskriž — prvič! Kako naj se izrazim? — Ne s soprogom! On mi je sedaj nekaj drugega: ne navskriž — ne prvič, marveč zadnjič. Tu imaš moj dnevnik; vse je v njem tako napisano, kakor mi je narekalo užaljeno, razburjeno srce; pisano seveda zame. A — da izpolnim prostovoljno obljubo — pisano je tudi zate. Ničesar nočem iztrgati, ničesar ne zamazati s črnilom, ničesar ne razodeti v tem listu. Ljuba moja Vika! Vzemi in beri ter sodi, za kako bridko in dragoceno izkušnjo je bogatejša tvoja Netka.

1.

V prvem nadstropju gostilne "pri Petelinu". 22. mal. šrpana.

Uničeno vse! V tej grozni soparici in tako naglo! Vsa se tresem. Saj ne morem več pisati. — Strani od njega, strani s tega nesrečnega kraja! Toliko sramote! Raje smrt, kakoršnokoli smrt! Sedaj šele vidim: slepa sem bila, stokrat slepa, da me je ujel ta kmetiški doktor. Kaj pomaga njegova profesorska učenost, njegova doktorska čast, ki še z vso novodobno obleko vred ne more zakriti — kmeta. Kaj razume profesor in doktor in kmet, kako se pripravlja in kako lahko se skvari čebulna polivka! Škoda, da mu nisem z njo pobila butice, ko me je začel dražiti, da sem ga hotela iznenaditi — s pečeno polivko! Pa samo malce, malce — skoro nič ni bila zažgana. Še vse premalo krožnikov, skled in kozic sem pobila; nakupi druge, naj si poišče drugo kuharico; gospodinje druge ne dobi tako brž. Zakaj me je ujezil, zakaj se mi je še smejal v moji sveti, res, sveti jezi, da ne rečem seveda samo: razdraženosti? Vse steklenice z mize sem mu zmetala pod noge, kupice ob zid, vino ob vla. To je gledala naša Tonča in se čudila, češ: nikdar nisem mislila, da zna naša gospa tako gospodinjiti in svojega moža tako spraviti pod noge. Ha, ha! Vina se mu je škoda zdelo, seveda; kako se je cedila po tleh sladka kapljica! Vino ima rad, seveda, žene ne bo več rad imel, ker je ne bo. Seveda! In to je najlepše! — Ti duša ti, neumna, surova, kmetiška! Kako ročno me je objel čez pas, peljal h kuhinjskim vratom in postavil čez prag, pa zaklenil za menoj! Še govoril ni mnogo. "Na! Za nekaj časa bo drugače!" je rekel, nič več. — Vem, vem, da bo drugače. O, ta sramota! — Čakaj, Slavko! Poslej bo res drugače. Nasitil si se s kosilom, ne dvomim, saj jaz ga nisem pokusila. Dober tek! Ali te ne zabiš, dokler boš doktor in profesor! — Meni ni več mari kosila, nista mi več mari ne ti, ne tvoja kuhinja. — Sedaj vem, da je že od izpitov med prijatelji. Treba pogledati na stanovanje, pospraviti svoje reči, pa naravnost k mami domov od tega suroveža. Rajša doma lačna in zaničevana, nego da bi me ta kmetiški doktor sramotil in suval skozi duri. Najprej brzojavim, potem še pismeno naznanim grozno nesrečo. Jutri že vzamem od tukaj svoje stvari in z njimi pojdem seveda tudi jaz; njemu ne pustim niti črke. Strani, le strani odtod!

2.

Zjutraj, 25. mal. srp.

Jaz revica se nisem zavedla doslej, kakemu čudaku sem se udala. Že to, kako mi je razkril svojo naklonjenost, moralo bi mi oluščiti mreno z oči. Mrzlo je prihajal v našo hišo, hladno, kakor da je že naprej preračunal dan in uro, ko me popelje pred oltar, je občeval z menoj, hladno se je vedel do vsakogar in kazal najrajši svojo črno brado, kamor sem se i jaz ujela, o — da bi se ne bila nikdar! Seveda, moja mama s tisto malo penzijo in z nami tremi hčerkami po sodnem svetniku je bila vesela do skrajnosti rednih pohodov, vesela, seveda, tudi jaz. — Nisem se dolgočasila, dasi mi je bil ljubši — joj, pa koliko! — sosed trgovec, živahen in mlad, zal in vesel — moj skrivni zaročenec. Toda kakšna primera! Ta profesor, doktor, učen in hladan, a oni zadolžen, ljubezniv in boječ! — Pa kdo bi si grenil te trenutke! — Kmet, on je kmet, to trdim in bodem trdila. Njegovim očem so se umaknile moje oči v — njegovo brado. To je bilo! Seveda sem se ga branila. Tisti večer, ko sem mu posvetila na ulico (sestra je pa menda ostala nalašč zadaj, ali so ji naročili mati) sem vedela, da bo tako. On je rekel, kakor da je že vse zmenjeno: "Sem nakupil, gospica, kakor ste se izvolili izraziti, vse, kar vam ugaja za opravo stanovanja; kdaj, prosim, želite, da napravimo poroko?" O, zakaj nisem odgovorila: Nikoli! — Pa sem vedela, da me bo vprašal, in sirota, vesela lastne nesreče, sem mu pritrdila vse, vse. Toda tudi najmodrejši človek ima vedno eno izkušnjo premalo. Ali se tako snubi izobražena hčerko spoštovanega sodnega svetnika, deklica, dovršivša z vso odliko višjo dekliško šolo, deklica, ki se je vadila kuhe z nado, da bo z njo lajšala telesne težave mlademu trgovcu — celega pol leta — med drugim se vadila tudi v pripravljanju polivk, kakor citronove, čebulne, hrenove, česnove, kafrne, sardelne, drobnjakove in drugačnih — legijon! In vse to v slovečem hotelu "Evropa", kamor je redno zahajal moj mladi trgovec, pa tudi gospodje z bridko sabljo in svetlimi uniformami; saj Netka Medičeva ni bila grda, to lahko rečem. Zato pa sem se spozabila, in moja mati so se spozabili, obljubivši me takemu — neizobražencu, ko se je nezvestemu mojemu prejšnjemu zaročencu zazdelo, da bi bilo zanj ugodneje, seveda, ko bi mu prihodnja ženka prinesla v hišo namesto lepega obrazka in zvestega srca — pol ducata tisočakov več. Tako se menda po trgovski, prozajiški praksi zravna lepota, bogastvo in zvestoba, seveda. S takimi nazori se nisem in se ne bom strinjala nikoli. Življenje brez poezije — br! — to ni življenje! In v desetih dneh potem, ko je moj kramarski, skrivni zaročenec založil svoje srce s tisočaki, sem bila v vsi javnosti nevesta profesorja dr. Slavka Ržena. — Tudi sem mislila, da ga celo ljubim, da bom imela z njim nebesa; prav zato so mi ga zavidale tovarišice z mnogimi tisočaki, med njimi Vika, trdeča, da bo najin zakon praveat golobji roman, v istini pa je — hudičev roman, ki je sedaj — le končan s silo, seveda.

Čudim se, da ni od doma ne pismenega, ne brzojavnega odgovora. Vse je že pripravljeno! Delala sem neutrudoma malone vso noč: obleko sem stlačila v oba popotna kovčega, perilo v veliko torbo, klobuke po škatljah; pisma njegova sem sežgala na luči in zlatnino — njegove darove — pa še ne vem, bi-li pustila ali vzela s seboj. Nekaj sem pač zaslužila poleg tega pusteža, seveda, no, pa se že premislim. — Šele proti jutru sem se naslonila na okno in nekoliko zamižala. — On je večerjal "pri Petelinu"; škoda, da nisem tudi jaz tam naročila, vsaj bi mu bila pokazala, da se ga ne bojim, da ga preziram, zaničujem, sovražim. Sinoči je — gotovo dobršno vinski — pozno pripihal domov, veselo drobeč: Ura bije dve pa tri... Pozneje tudi ni spal; slišala sem ga skoro vso noč v sobi, odkoder se je širil celo do mene dim cigaretk. Davi si je zgodaj skuhal kavo v samovaru, pozval Tončko, da mu je pripravila sladkor, pa je odšel prav tiho. O, gotovo se že kesa! Kaj šele bo? — Popoldne: Slavko! Ne porečem ti niti z Bogom. Ne boj se!

Toda kaj? Nekaj mi pravi, da sem tudi jaz malo kriva, da sem nagla in trmoglava. Ej — če tudi, pa sem žena, sem gospa, in on mora slušati, on udati se. Ali misli, da mu bom samo za deklo, za kuharico? Moti se... Moti se...

3.

Zvečer isti dan.

Prav nestrpno že čakam glasu od doma. Kaj se je moralo zgoditi? — Da bi že ne bila z mesecem tako na koncu, bi se odpeljala z ostalimi novci, a nimam toliko. In pa z njegovim denarjem — ne, ne! Za moje zavarovalne knjižice ga bom tožila, samo da bom zopet pri mami. Bo že videl, kdo je Netka Medičeva! Danes ga ni bilo niti kosit; pa kako dobro kosilo sem naročila Tončki, seveda le zanj; jaz ne užijem ničesar več pri tem neotesancu. — Kako prazno, pusto je tukaj Zakaj ni nikogar pome? — Če ne bo nič do jutri, se moram kam obrniti po novce, a kam? Bomo videli.

Čemu se neki Tončka drži tako veselo? Kadar se obrne v stran, se smeje. Čakaj, razposajenka! Še nocoj ti povem, kaj te čaka — bre mene, da, brez mene!

4.

Popoldne 26. mal. srp.

Križ vrh križa! Pismo, da, pismo od mame je prinesla Tončka in se zopet smehljaje vrnila v kuhinjo. O, če bi vedela, kaj je prinesla zame in zase: ona pojde iskat druge službe, jaz pa gotove — nagle smrti. Mama pišejo: "Le potrpi, potrpi! Sestri se ti smejeta in pravita: saj je hotela že v visoki šoli povsod premagati s svojo trmo. In ko je namerjala svoje odličnosti razkazovati celo kpt novovstopivša redovnica med redovnicami, so ji prošnjo zavrnile, spoznavši njeno trmo. Kaj hočeš doma? Za Mimi bom komaj še zmogla ženitno opravo, ako mi vsaj nekoliko pomore tvoj Slavko, potem bodeva pa s Fani stradali — ne vem doklej. Potrpi, pravim, potrpljenje prebije..." Brrr! tega ne maram prepisovati seveda, ker ni vredno. O, smrt, pridi, pridi! Sladka smrt, objemi me z mrzlimi rokami, vzemi me, steri! Kako težko te čakam!

(Konec prihodnjič.)

Poljaki v Združenih državah.

Iz nekega glasila poljskih katoliških organizacij posnemamo sledeče statistike, ki se tičejo poljskega naroda v Združenih državah.

Imajo 928 župnij in 1240 cerkva, ki so popolnoma poljske.

V Združenih državah je 349 mest in vasi, ki so z malimi izjemami naseljene le s Poljaki.

Tu je 3,373,109 rojenih Poljakov, oziroma otrok poljskih starišev; pri tem številu niso všteti oni, ki niso katoliške vere.

V tej deželi imajo Poljaki 664 katoliških in kakih dvesto narodnih šol, ki jih vzdržujejo različne poljske organizacije.

V teh šolah se otroke poučuje v angleščini in poljščini. V katoliških šolah poučujejo sestre poljskega reda, katerih je okoli 3100.

Učencev v poljskih katoliških šolah je 187,109; v vseh poljskih ameriških šolah jih pa je 250,718.

Posestva, ki pripadajo poljskim cerkvam, se cenijo na $38,858,189.

V Združenih državah je 3599 katoliških društev in večjih organizacij, ki štejejo nad dva milijona članov. Število narodnih organizacij je pa tudi tolikšno, najbrže še večje.

Poljaki izdajajo v Združenih državah 13 dnevnikov, 56 tednikov in en dvotednik.

Mehiške zadeve.

Washington, D. C., 5. junija. — Brigadni general Perhing, ki vodi ameriško ekspedicijo v Mehiki, je včeraj dospel v Columbus, N. M., kjer so 9. marca Villovi banditi umorili šestnajst Amerikancev.

Pershing je sporočil vojnemu departmentu, da je dospel tja, da bo videl, v kakih razmerah se nahajajo postojanke Amerikancev in Mehikancev na meji oziroma v severni Chihuahui.

Ta obisk Pershinga nima nikake zveze s kakim odpoklicanjem ameriških čet ali kaj sličnega.

Danes bo predsednik Wilson in njegov kabinet razpravljal o zadnji Carranzovi noti in odločil kak odgovor se mu bo dal.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Nihče neče

$1000.00 nagrade.

Torej druga ponudba!

VSAK POSAMEZEN DOBI PROSTO VONŽJO IN VSE STROŠKE POVRNJENE ZA OGLEDATI NAŠE KRAJE, ČE NE DOBI RAZMER NATANKO KAKOR JE ZDOLEJ OGLAŠENO.

1. **Vsakdo, ki ve za lepšo deželo, boljo zemljo in večje splošne pridelke in da se kupi zemljo za isti denar ali ceneje, kot tukaj.**
2. **Vsakdo, ki mi pokaže čisto zemljo v ravnini, da se dobi aker v najem ceneje kot $4.00. V kolikor je meni znano se niti za ta denar ne dobi.**
3. **Vsakdo, ki mi pokaže sigurno podjetje ali banko v Ameriki, ki plača več vlagateljem, kakor pa naša čista zemlja v ravnini.**
4. **Vsakdo, ki mi pokaže v Ameriki kraj, kjer raste vinska trta bolje kot pa tukaj.**
5. **Vsakemu kupcu zemlje z gozdom v ravnini, ki se obveže isto izčistiti, plačam vožnje stroške, ne glede kje in od koga kupi zemljo.**

NAŠ NAMEN JE: GOZDOVE IN MLAKE IZTREBITI IN NAREDITI TRATNIKE IN POLJA. PO SVOJI SLABI MOČI BOM PRIPOMOGEL, DA SE NAPRAVI DEŽELA MEDU IN MLEKA.

Rojaki, ki imate denar, k vam se obrnem, naložite ga v naši ravnini. Zemlja vam bode izvrstno poplačala vaš kapital. S tem ne menim kupiti gozd in ga držati, to ne koristi deželi niti kupcu. Zemlja se mora takoj čistiti. Tukaj so polja, ki so plačala toliko najemnine za aker, za kolikor ti jaz prodam aker v gozdu.

MARSIKDO SE BO ČUDIL, DA SE RAVNO SLOVENCEM PONUDI TAKA PRILOŽNOST.

NATO IZJAVLJAM, DA SE NUDI VSEM LJUDEM, KER V SPLOŠNEM PRIMANJKUJE KAPITALA ZA UREDITI DEŽELO IN JO POSTAVITI V PRVO VRSTO KAMOR SPADA.

Tu je na milijone akrov gozda, ki čaka čiščenja, da se napravi polje, ki ga ni boljšega na svetu. O tem se lahko sam prepričaš pri čisti zemlji. Slovencem jaz ne bom razlagal, kaj raste tukaj, pridi in oglej si zemljo in se boš sam našel. Jaz ne ponujam nekaj zastonj, temveč dežela sama te vabi, da naložiš denar tukaj. Zato boš bogato poplačan. Garantiram pač vsakemu, da bo naša zemlja v ravnini za poljedeljstvo najdražja, ko bo enkrat vsa čista. Kajti pridela se vsega tolik ona aker, kakor kjerkoli drugje. Podnebje je dobro in milo, voda izvrstna in dežela bo bolj zdrava kot kjerkoli, ko bo vsa čista.

Imam nekaj kosov v gozdu, ki jih čistim, in garantiram večje letne obresti, kakor v vsaki banki. Obenem bo p asvet za polovico do dvakrat toliko vreden.

KOMUR ENAKA PODJETJA NE UGAJAJO, ONEMU NI MOGOČE VEČ SVETOVATI. PRIDI V MISSOURI, OGLEJ SI ZEMLJO IN NIHČE TE NE BO SILIL, AKO NE BOŠ GOTOV, DA BO TVOJ DENAR NAJBOLJE ULOŽEN.

Ne hodi k meni, niti kakemu drugemu agentu zemlje. Idi torej naravnost k kmetom in prepričal se boš, kakšna je naša dežela.

Vsak posamezen dolar se krvavo rabi za razvitje in čiščenje. Naloži ga in najbolje se bo obrestoval.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Zopet italijanski zrakoplov. Iz Ljubljane poročajo: Ob izlivu Vipave pri Majnici je dne 4. maja priletel velik italijanski zrakoplov čez naše soške postojanke in krenil ob Idriji proti Ljubljani in Zalogu, ne da bi bil napravil z metenjem bomb kakšno škodo. Ko je hotel na povratku zopet čez soške postojanke, mu je zaprl pot ogenj številnih baterij. Poleg tega se je spustilo več naših letalcev za njim. Zaman je poskušal srebrnosivi kit, da bi se odtegnil malim brzim avstrijskim zračnim borilcem. Dvakrat tako brza bojna letala so ga preletela pri Dornberga in eno ga je napadlo s strojno puško ter ga zadelo z gorljivim izstrelkom. Goreč je padel vodljivi zrakoplov na goriško vežbališče. Iz pogorelih ostankov so potegnili trupla štirih letalcev. To je tretja uničena italijanska zračna ladja.

ŠTAJERSKO.

Modra galica. Iz Maribora poročajo: Sliši se, da mnogo občin še ni razdelilo med vinogradnike modre galice, ki so jo skupno naročile po okrajnem zastopu. Okrajni zastopi so že pred par tedni dobili prvo pošiljatev. Vinogradniki so dobili od naročene množine samo eno četrtino, tako da imajo za prvo škropljenje dovolj galice. Kakor se je izvedelo, dobi Štajerska zopet več vagonov sveže galice iz tovarne v Ustju na Češkem. Vinogradnikom se torej ni treba bati, da ne bi dobili galice za silo. Poroča se tudi, da so ponekod opazili na trtah že prve znake peronospore.

Sladkor. Štajersko namestništvo razglaša: Ker se dogajajo slučaji, da trgovci nočejo prodajati sladkorja v manjši množini kakor 5 kilogramov, se naroča trgovcem, da morajo prodajati tudi manjšo množino sladkorja v kockah, samoumevno proti oddaji sladkornih kart. Da pa pri prodaji sladkorja v kockah na drobno ne trpe škode, ker znaša namreč teža zavoja s papirjem vred 5 kg, je trgovcem dovoljeno, da smejo prodajati sladkor v kockah nekoliko dražje.

Hmelj. Ker je bilo zadnje dni povpraševanje po tujem, zlasti po štajerskem hmelju v Žatcu na Češkem zelo živahno, so poskočile cene za tuj hmelj za 5—8 kron za 50 kg in so se gibale med 38—45 kron. Hmeljski špekulantje so pokupili za slepo ceno skorodane vse zaloge tujega hmelja v Žatcu in bodo zdaj poletu narekovali ceno za hmelj. Kdor se pa ni prenaglil s prodajo hmelja, jo je letos zaenkrat pogodil najboljše.

Živina se izplača. Nek živinorejec iz celjske okolice piše: Živinorejci dobimo letos dokaj lepe denarce za našo živino. Mnogi imajo več odvišnega denarja.

V ruskem ujetništvu. Čez 11 mesecev se je oglasil iz ruskega ujetništva Leopold Parfant, doma iz Polzele, Založe št. 64, pri Celju. Piše, da je zdrav.

Pozdrave pošiljajo: S soškega bojišča črnovojnika Andrej Blatnik in Emilij Čeh iz Slovenjgradca; Jožef Prešiček od Sv. Štefana pri Žusmu, ki služi kot četovodja, desetnik Ivan Černe iz Trbovelj in praporščak Alojzij Kramberger; od topniškega odseka iz tirolske vojne črte: desetnik Jernej Sitar iz Št. Andraža pri Velenju, desetnik Ivan Zajc iz Št. Ilja pri Velenju, predmojster Ivan Pustinek iz Škal pri Velenju, topničarji Jakob Pretnar iz Gorij pri Bledu, Martin Gorišek iz Primskovega pri Litiji, Alojzij Colja, Jakob Corn, Leopold Černe, Jakob Korošec, četovodja Leopold Bizjak in Martin Kaiba, doma iz Celja. Alpinski smučarji: desetnik Ivan Mir iz Rožičkega vrha, pešec Viktor Zamuda iz Dragotinskega vrha pri Sv. Juriju na Ščavnici, Jožef Štiftar iz Radgone, Jožef Kupec iz Celja. — S koroške fronte: desetnik Alojzij Uhl, doma iz Jarenine; poddesetnik Alojzij Pupaher od Sv. Duha; pionir Feliks Nerad od Sv. Ruperta; poddesetnik Anton Mitri iz Postojne; pionir Ivan Dokl od Sv. Antona v Slov. gor.; pionir Franc Planinšič od Sv. Lovrenca; Ivan Sedevčič; Friderik Selinšek, doma od Sv. Janža na Dravskem polju.

Odlikovanje. Desetnik Ivan Mir iz Rožičkega vrha pri Sv. Juriju na Ščavnici piše z italijanskega bojišča: Res smo imeli lansko leto hude napade v Galiciji, ali takih, kot tukaj, pa še nisem občutil, to je nekaj groznega. Že 16 mesecev se nahajam na bojnem polju. Bil sem nekrat lahko ranjen, odlikovan z bronasto in srebrno hrabrostno svetinjo II. vrste. Čil sem in zdrav, četudi sem sedaj 1900 metrov visoko doma.

Vojaka umrla. V Celju sta umrla vojaka 87. pešpolka Anton Kranjc in Janez Slokan.

Smrtna kosa. Iz Stare ceste pri Ljutomeru. Neizprosna smrt je pretrgala nit življenja nadebudnega Fričeka Šrajnerja, starega 6 let. V 14. dneh sta bila dva mrliča v hiši: dedek Jakob Šrajner in njih ljubeznivi vnuk, dočim sta sin Jožef, oziroma oče, vojak v bolnišnici v Tridentu in njegov brat Frane, bivši rudniški delavec, oba nevarno bolna. V sredi teh dveh tednov je tudi naglo umrl brat prvega, Marko Šrajner iz Lukavec. — Iz Žetal. Umrl je v občini Nadole dne 30. aprila posestnik Frane Mohorko, ki je bil dolgo let daleč na okoli znan in spreten pomožni živinozdravnik. Padla sta mu v sedanji svetovni vojni tudi dva sina: Martin kot narednik na italijanski fronti, Jožef pa kot desetnik na srbskem bojišču. — Št. Ilj pri Velenju. Dne 16. aprila je umrla žena Jožefa Podveršan, podomače Rezarica. Zapustila je tri hčere in edinega sina, kateri je bil v vojni hudo ranjen in se ne ve, ali je živ ali mrtev. — Iz Šoštanja. Dne 6. maja je umrl tukajšnji lastnik hotela "Avstrija", Zdravko Vasle. Lanko leto v začetku meseca maja se je preselil tusem iz Konjic, že bolehen sicer, pa vendar z upanjem, da se mu povrne zdravje in da se mu posreči zopet dvigniti ugled odlične narodne gostilne. Nemila smrt mu je prekinila njegove načrte. Zapušča vdovo s 5 otroci. Bil je ne samo podjeten, temveč tudi dober krščanski in naroden mož ter skrben oče svoji rodbini. — Iz Celja. Umrl je dne 7. maja posestnik in mestni občinski svetnik Janez Korošec. — Iz Rajhenburga. Velika nesreča je zadela Abramovo hišo v Kladju. V teku enega tedna je nepremagljiva pljučnica oropala in iztrgala dobrim otrokom ljubljenega očeta, skrbni ženi pa edino oporo, zlasti, ker je najstarejši sin Janez najbrž padel v vojni. Ranjki se je ločil od svojih v svojih najboljših letih, ko še ni izvršil svojega dela, ko je še najbolj mislil, kako bi osrečil svojo rodbino. Kdo bo tolažil ubogo vdovo ter osmero deloma nedoraslih otrok? Bil je vedno skrben za izobrazbo svoje rodbine, rad poslušal zanimive knjige, ki so mu jih otroci čitali, in tudi sam prebiral v prostem času slovenske liste. Umrl je tudi Janez Krejan, posestnik na Čerenou. Dolga bolezen je tako dolgo izpodjedala njegovo življenje, da je nazadnje ugasnilo. Krejanova rodbina bo težko prenašala ta udarec, zlasti, ker ostane sedaj na domu le mati z eno hčerko. Sinove je vzela vojna in ena hčerka je umrla pred nekaj leti. Pa smrt je šla še dalje. Umrl je tesar Remih iz Stranj. Lani je še krepko pomagal pri tesarskih delih za cerkvene stavbe, zdaj ga ni več. — Breg pri Celju. Umrl je Egid Vihar, črkostavec, posestnik in gostilničar. Pokopali so ga dne 5. maja na okoliškem celjskem pokopališču. — Št. Ilj v Slov. gor. Umrla je Ana Štelcer, rojena Lopič.

Železniška nesreča. V Št. Jurju ob južni žel. se je zgodila dne 28. aprila ob 3. uri ponoči velika nesreča. Trčila sta namreč skupaj dva vlaka. Zgodilo se je pa to tako: Tovorni vlak, kateri navadno ob 3. uri zjutraj stoji v Št. Jurju, je stal na kolodvoru. Med tem časom pa, ko je stal tovorni vlak na kolodvoru, pa prdrvi drugi vlak in je trčil z vso silo v stoječi tovorni vlak. Slišal se je silen tresk, tako da se je zemlja stresla. Ljudje so mislili, da je potres. Razdrobilo se je okoli 20 vozov, a najhujše je bilo pa poškodovanih pet vozov, namreč: en voz mila, en voz sladkorja, dva vagona strojnega olja in en prazen voz. Strojno olje se je razlilo po tleh in teklo v bližnji potok Voglajno. Ljudje so prihajali s posodo in so vozili in nosili olje domov. Škode je bilo na stotisoče. Lahko ranjene so bile tri osebe, drugih žrtev ni bilo. Delavci so hiteli delat in popravljat ter v stran spravljat razbite vozove. Delali so tako hitro, da so že lahko zvečer vlaki redno vozili semtertja.

PRIMORSKO.

Uničen italijanski zrakoplov. Črnovojnik Andrej Polanec, doma iz Huma pri Ormožu, poroča z italijanskega bojišča: Dne 4. maja v jutro ob pol petih se je vračal italijanski, kakih 20 metrov dolgi zrakoplov s svojega ponočnega poleta v smeri proti Gorici. Naši topničarji so ga obdali s šrapneli in aeroplani s strojnimi puškami. Končno je bil nekoliko pred Gorico smrtno zadet. Nagnil se je navpik, strašen ogenj se je vsul in obdal ga je črn dim. Bil je v nekaj trenutkih z vsem skupaj uničen.

PREKMURSKO.

Novi ogrsko-slovenski vojni kurat. Karol Ficko, kaplan v Zg. Lendavi, je pozvan v vojno-duhovniško službo. Na Velikonoč je v slovenščini pridigoval v mestu Požun našim vojakom. Dne 26. aprila pa je odpotoval proti bojni črti.

Iztirani ženitovanjski gostje. Topničar Anton Erjavec, doma iz Ljutomera, piše iz mesta Žombolja: Nedavno se je odigral dogodek čisto posebne vrste. V hiši židovskega rabina Davida Süss so obhajali poroko njegove hčere in vsi gostje s hišnim gospodarjem vred so bili s pomočjo policije izgnani iz hiše na prosto. Kako je prišlo do tega? Čisto naravno. Neka gospa, soproga huzarskega nadporočnika, si je že lansko leto najela stanovanje v omenjeni hiši. Dne 1. februarja t. l. pa je odpotovala k svojim sorodnikom in je plačala stanarino do 1. avgusta naprej. Pohištvo je pustila zaklenjeno v svojem stanovanju. Te dni pa se je dotična gospa nenadoma vrnila in kako se je začudila, ko je našla goste v svojem stanovanju, in sicer prav židane volje. Hitro je šla k bližnjemu odvetniku, s katerim se je kmalu vrnila. Z največjo odločnostjo je protestirala, da se je vdrlo v njeno stanovanje, in je zahtevala, da sobe takoj izpraznijo. Strah se je polotil številnih gostov, ki so se v lepo opremljeni sobani prav imenitno zabavali. "No, kaj takega pa še ne", je vzdihnil rabin, hišni gospodar. Hotel se je pogajati s odvetnikom, a ta je na vse prošnje odgovarjal z neusmiljenim: "Ven!" Ker se je rabin le še obotavljal, je pozval odvetnik policijo na pomoč. Radi ali neradi so se morali gostje ločiti od bogato obložene mize. Vsekakor pa se jim je zdelo škoda pustiti buteljke, torte in pečenke, zato je vzel vsak izmed gostov z mize, kolikor je največ mogel. Eden izmed gostov se ni mogel vzdržati in je zaklical hišnemu gospodarju: To je pa bilo le prebridko, gospod Süss! — Cela zadeva se bo končno odigrala pred sodiščem.

Avtomobilska industrija v Rusiji.

Spočetka vojne je v Rusiji zelo primanjkovalo tovornih motornih vozov in avtomobilov, katere je vlada potrebovala za prevažanje čet, municije in drugih potrebščin. Vlada je kupila oziroma zaplenila vse privatne avtomobile in motorne vozove, ki so so takrat nahajali v Rusiji, vendar tudi vsi ti avtomobili niso odgovarjali velikim potrebam. Takoj prve dni vojne je vlada poslala v razne druge dežele agente, da so nakupili avtomobilov. Istočasno je pa poslala tudi inženirje in mehanikarje, da so šli proučevat avtomobilsko industrijo v druge dežele, zlasti v Ameriko.

Vojna je v Rusiji veliko izboljšala industrijski položaj in pospešila njen razvoj v industrijskem oziru. Rusija se je pričela zavedati, koliko stvari ji doma primanjkuje, koliko nepopolnosti je v deželi in koliko se mora izboljšati, da ne bo dežela vedno odvisna od drugih dežela.

Avtomobilska industrija ji je dala najboljši vzgled. Rusija se še gotovo ne bi bila pričela zavedati svojih nedostatkov, da ne bi bila prišla vojna.

Vendar avtomobilska industrija ni bila na tako nizki stopinji, vsled premajhne ruske podjetnosti, pač pa veliko več zato, ker je Rusija, kar se tiče dobrih potov, na grozovito nizki stopinji.

Vprašanje glede cest in potov je zelo važno v vseh delih Rusije. V mnogih ruskih mestih nimajo niti cestnih železnic, ne električnih ne konjskih. V ruskem glavnem mestu, Petrogradu, so dobili prvo električno železnico šele pred osmimi leti. Druga večja in važna mesta so dobila to prepotrebno prometno napravo šele pred par leti. Zdaj se opaža že tudi v tem oziru napredek, kajti ljudje niso več zadovoljni z "izvoščiki".

Zanimivo je dejstvo, da so se avtomobili vprvič pojavili v manjih ruskih mestih in ne v Petrogradu ali kakem drugem večjem mestu. Ta majhna mesta so se vsled tega zelo hitro in uspešno razvijala in so sčasoma postala nekaka trgovska središča.

Večja mesta, kot n. pr. Odesa, Varšava itd., so videla vprvič avtomobile šele pred par leti. Najprej so se avtomobili pojavili v Poljski, kajti ta del ruskega carstva je bil bližji modernejše zahodne Evrope.

Interesantno je tudi, da so si avtomobile zelo zgodaj omislili lastniki velikih posestij. Zlasti v južnem delu Rusije so veleposestniki napupili veliko število teh praktičnih vozov.

Skoro v istem času so bogatini pričeli kupovati avtomobile, katerih pa niso rabili za praktične namene, temveč le za nekak šport.

Izdelovanje avtomobilov za športne svrhe in za tovore, ruski podjetniki odkraja niso nikdar smatrali za uvaževanja vredno.

Toda v novejših časih je nastalo zlasti med poljedelci, namreč veleposestniki, tako zanimanje za avtomobile, da so jih pričeli vedno bolj in bolj naročati iz tujih dežel, ponajveč iz Nemčije.

Težkoče so pa imeli lastniki avtomobilov, ako se je avto pokvaril, n. pr. ako se je strlo kako kolo ali kak drug važen del, kajti potem so morali nov del naročiti iz Nemčije in seveda en mesec ali pa še več čakati nanj.

Pričeli so uvidevati, da bi bilo zelo umestno to industrijo v večji meri doma upeljati, toda vsi niso bili za to, ker jim je delalo pomisleke pomanjkanje dobrih cest in potov in vsled tega niso videli nikake bodočnosti, ki bi jo mogla imeti ta industrija.

Leta 1913. so pričeli gotovi faktorji izdajati mesečnik "Avtomobil", v katerem so vpraševali ruske trgovce, magnate in poljedelce, kake avtomobile bi najrajše kupovali. Prejeli so najrazličnejše in zelo karakteristične odgovore. Največ jih pa na stavljeno vprašanje sploh ni odgovorilo, temveč so le zdihovali in se pritoževali nad slabimi cestami in poti; rekli so, da se avtomobila na takih cestah ne more dolgo vzdržati v uporabljivem stanju.

Ravno ta mesečnik je nekoč poročal, da so ruski kupovalci avtomobilov svetovali francoskim in nemškim izdelovalcem, da bi zanje izdelovali nekake posebne vrste avtomobile, namreč bolj trpežne in masivne, katere bi potem mogli uporabljati na ruskih cestah in potih.

Zadnji čas so dobivali Rusi velike množine takih avtomobilov iz Francije in Nemčije, kakršnih so si želeli, vsled česar niso mogli domači podjetniki ničesar pričeti, ker oni avtomobili iz tujine so bili veliko boljši kot bi jih mogli domačini izdelovati; kajti domačini niso imeli v tej industriji toliko znanja in prakse.

Kot že rečeno, so Rusi teh modernih vozov največ dobivali iz Nemčije. Precej so jih tudi iz Francije, nekoliko iz Italije; iz Amerike so dobili pa najprej Fordov izdelek.

Zdaj dobivajo izključno le ameriške avtomobile, in sicer v zelo veliki množini.

Odkar je vojna, so sicer v Rusiji napravili že več tovarn za izdelovanje avtomobilov, toda izdelujejo tako blago, da ni niti najmanj podobno ameriškemu, vsled česar tudi ne morejo napredovati; to je pa vsled tega, ker jih manjka tozadevnega znanja in prakse.

Kot smo že v prvih odstavkih omenili, je Rusija poslala svoje ljudi v Ameriko, da proučujejo avtomobilsko industrijo v tej deželi in potem isto prenesejo domov.

So pa tudi drugi, ki nagovarjajo ameriške avtomobilske industrijce, da bi napravili v Rusiji svoje tovarne.

Listnica uredništva.

M. G., Bridgeport, O. — Avstrija je imela pred vojno 102 pešpolka, 4 polke tirolskih cesarskih lovcev, 4 bosno-hercegovinske pešpolke in 37 domobranskih pešpolkov.

D. H., Detroit, Mich. — Avstrijski častnik se lahko izven službe sprehaja v civilni obleki.

J. K., Cleveland, O. — Da, Vi imate prav; povzročitelj irske revolucije Sir Roger Casement je protestant.

G. H., Frontenac, Kans. — Glasom nemških uradnih seznamov je padlo v sedajni vojni 800,000 Nemcev. Kot vidite, jih ni posebno veliko!

J. B., Steelton, Pa. — Prosimo, da sporočite Glasilu K. S. K. J., kajti dopisi o društvih, ki spadajo h K. S. K. J., naj se priobčajo v Jednotinem Glasilu. Upamo, da se boste v tem z nami strinjali.

P. K., Sublet, Wyo. — Najlepša hvala, da ste nam sporočili glede tamošnjih delavskih razmer, toda dopisa ne bomo priobčili, ker je bil v sobotni številki priobčen en dopis iz Vaše naselbine, v katerem je dopisnik isto poročal kot Vi. Upamo, da boste videli, da nima pomena dvakrat priobčati eno in isto. — Ob tej priliki pa prosimo tudi druge rojake, da nam sporoče o delavskih razmerah v posameznih naselbinah, ako ni bilo v zadnjem mesecu nikakega dopisa iz tistega kraja.

Rojaki!

Columbia gramofone in slovenske plošče je dobiti vedno pri:

IVAN PAJK,

456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

Pišite po cenik.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom Slovencem in bratom Hrvatom v SHEBOYGANU, WIS., in okolici naznanjam, da sem kupil

KROJAČNICO

na št. 1220 — 8. cesta,

kjer bom izdeloval moške in ženske obleke po zmernih cenah. Za delo bom vsakemu jamčil, zato se priporočam za obilo naročil.

S pozdravom

JOSEPH ZBAČNIK,

1220 N. 8. St., Sheboygan, Wis.

(3-6—6)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Clevelandu, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo strogo spadajoče posle ter izdajati pravoveljavne potrdila vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo.

Upravništvo "Glas Naroda".

POZOR ROJAKI!

Najuspešnije mazilo za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila zrastejo v 6tih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi moškim krasni brki in brada in nebodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje očesa, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kedor bi moje zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni Koledar in pošljite 4 cente v markah za poštnino.

JACOB WAHČIČ,

1092 E. 64. St., Cleveland, O.

OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA.

iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. $6.50, 27 do 28 gal. $15.50, 50 gal. $27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon $14, 50 galon $25. Lansko belo vino 27 do 28 galon $14, 50 galon $25, rdeče vino 27 do 28 galon $12.50, 50 galon $22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4½ gal. $12, 10 gal. pa $25. Pri omenjenih cenah je vštet tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem

S. JACKER,

Box 161 St. Helena, Cal.

Prijateljem in znancem

naznanjam, da sem 1. maja otvoril

VELEPRODAJALNO opojnih pijač.

V zalogi imam raznovrstne domače in importirane pijače; fina vina, likere, sljivovice, dropovice i. t. d.

Pivo iz pittsburških in drugih pivovarn.

Rojakom se toplo priporočam.

Cene nizke! **Ignatz Podvasnik,** Postrežba točna!

WHOLESALE LIQUOR DEALER

6325-27 Station St. E. E. PITTSBURGH, PA.

SVOJI K SVOJEMU!

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONKORD RDEČE VINO	DELAWARE BELO VINO
$25.00 barrel	$35.00 barrel

Pri manjih naročilih cena po dogovoru.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.

Naročilu je pridejati denar ali Money Order.

Dalmatinsko-Kalifornijska vinarska zadruga

je edino domače podjetje, ki ima veliko skladišče vsakovrstnega vina in žganja v mestu New Yorku. Vse naše blago je pripravljeno po domačem načinu in je zdrava in naravna pijača, najboljše vrste. ZA VSAKO POŠILJATEV JAMČIMO. Cene so sledeče:

Za trgovce so bosebne cene.

RDEČA VINA:

Claret sod 52 galon le...... $26.00

Zenfandel sod 52 galon le ... $28.00

Barbera sod 52 galon le $32.00

Burgendy sod 52 galon le 35.00

Opol sod 52 galon le $40.00

BELA VINA:

Riesling sod 52 galon le 37.00

Hock sod 52 galon le $35.00

Sauterne sod 52 galon le $40.00

VINSKO ŽGANJE:

Sod 27 do 28 galon.... $2.15 galona

Sod 50 do 52 galon.... $2.10 galona

Vsakemu, ki naroči od nas petkrat eno in isto blago, mu je pošljemo šestič zastonj. Torej pri petih sodih vina iste vrste, dobite šesti sod ZASTONJ.

Z naročilom pošljite Money order ali pa gotov denar v priporočenem pismu.

DALMATINSKO-KALIFORNIJSKA VINARSKA ZADRUGA

140 Liberty Street, Ap. A. New York, N. Y.

PHONE 240

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Frank Petkovšek

Javni notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET

WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND.

Pozor! Pozor!

V zalogi imamo iz starega kraja importirane

SRPE.

Cena 60 centov s poštnino.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov pripoznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic $ 8.50; 12 steklenic 18.00

V ZALOGI IMAMO

tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni distileriji.

Naše cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. $2.25, $2.50, $2.75 in $3.00

Slivovitz per gal. .... $2.75—$3.00

Tropinjevec zaboj .... $ 9.00

Slivovitz zaboj $13.00

"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj $11.00

Rudeča Ohio vina per gal. .... 55c., 60c., 65c.

Catawba in Delaware per gal. ...... 75c.—80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo $1.00, za 25 gal. $2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

EUGEN SUE:

VEČNI ŽID.

(Priredil J. T.)

13 (Nadaljevanje).

— Nikakor ne. — Najbrže je duhovnik, ker sta deklici klečali pred njim.

— Koliko jih je pa vtonilo? — je vprašala žena.

—Zdi se mi, da prav veliko. — Nekaj trupel je že vrglo morje na obal. — Tudi nekaj zabojev je na obrežju. — Na vsak način moram obvestiti carinske uradnike. — No, zdaj so pa že tukaj.

Dupont in njegova žena sta skočila v vežo. Rodin si je pa grizel nohte.

Kmalo zatem sta dospeli v sobo deklici v spremstvu krasnega mladeniča. — Mladenič je bil star kakih petindvajset let.

Rodin se je zelo začudil, ko je opazil deklici, pogled na mladeniča ga je pa popolnoma zblodil.

Tedaj je vstopil hlapec in zaklical:

— Gospod Dupont, gospod Dupont, še dva brodolomca sta se rešila.

— Hvala Bogu — je odvrnil mladenič in sklenil roke.

Dupont je skočil k vratom in vprašal:

— Kje sta pa?

— Enega nese Justin. — Revež je tako utrujen, da niti hoditi ne more. — Drugega nesejo na nosilnici. — Valovi so ga s tako silo butnili ob skale, da je revež izgubil zavest.

Komaj je hlapec izpregovoril te besede, sta planili deklici k vratom. — In koga sta tam opazili? — Dabogerta s psom.

Ko je stari vojak opazil deklici, se je vrnila vanj stara moč. — Stopil je k njima in jim podal roko. — Vsled prevelike ginjenosti ni mogel ničesar drugega izpregovoriti.

Oskrbnik je nasvetoval, da naj gre v sosednjo sobo in da naj se na postelji malo dpočije.

Ko je Rodin opazil starega vojaka, ni vedel kaj bi storil vsled razburjenosti in jeze.

Toda mera razočaranj še ni bila polna.

Komaj je odšel Dagobert v sobo, so prinesli skozi vrata na nosilnici Faringha.

Faringhi je pokimal Gabrielu, ki se je sklonil nadenj in ga vprašal, kaj želi.

Odvrnil mu je v francoskem jeziku s precej tujim naglasom:

— Prince Džalmo so ravnokar prinesli v grad. — Rekel je, da bi rad takoj govoril z vami.

Tedaj se pa Rodin ni mogel več zatajevati.

Stopil je k Gabrielu in zakričal:

— Kaj blebeče ta človek?

Gabriel, ki se dotlej ni menil zanj, ga je začuden pogledal in vzkliknil:

— Kaj, vi ste tukaj, gospod Rodin?

Ko je zaslišal Faringhi to ime, se je stresel.

Rodin se ni zmenil za vprašanje, ampak je brez prestanka nadaljeval:

— Kaj vam je rekel o princu Džalmi?

— O prince Džalma se je vozil na istem brodu kot jaz. — V Portsmouthu sva se sestala.

To je bil za Rodina nov udarec. — Dolgo časa je preteklo, predno se je toliko premagal, da je mirno govoril.

— Ali veste, kdo je prince Džalma? — je vprašal Gabriela.

— On je sin nekega indijskega vladarja. Angleži so ga pregnali iz njegove dežele.

Zatem je vprašal Gabriel Faringha:

— Ali je prince težko ranjen?

— Zdi se mi ,da ni smrtnonevarno — se je glasil odgovor.

— Hvala Bogu — je odvrnil misijonar in pogledal proti nebu.

— Ali bi vam bilo mogoče iti nekoliko z menoj? — ga je vprašal Rodin.

— Kam pa?

— Ne daleč. — Komaj dve milji od tukaj.

— Seveda, prav rad.

— Počakajte še malo. — Ti dogodki so me nekoliko razburili.

Gabriel se je priklonil Rodinu, ki je ves izmučen sedel v naslonjač. — Gabriel je odšel z nekim kmetom, v sobi je ostal pa le Faringhi in se skril v kot.

Rodinu je bilo strašno pri srcu.— V enem samem dnevu pa toliko presenečenj. — Hčerki generala Simona, vojak Dagobert in indijski prince Džalma.

Vse te osebe imajo svetinje in vse bodo 13. februarja v Parizu.

Toda to se ne sme zgoditi, ne sme se in se ne sme!

Kot rečeno, mestica še ni bil opazil. — Priplazil se je iz kota in položil Rodinu roko na ramo rekoč:

— Ali sem prav slišal? — Ali ste vi Rodin?

Rodin se je stresel po vsem telesu, planil pokoncu in z jeclajočim glasom vprašal Faringha:

— Kaj hočete? — Kaj hočete od mene?

— Ali ste vi res, gospod Rodin?

— Kaj hočete? — ga je še enkrat vprašal.

— Gospod Rodin iz Rue Milieu-des-Usins? — ga je možak vtretje vprašal.

— Dokler mi ne poveste, kaj hočete od mene, vam ne dam nobenega odgovora.

— Kaj hočem? — se je zarežal možak. — Zdaj nič, toda ob nekem gotovem času — — — zelo — — — zelo veliko.

Sklonil se je k njemu in mu zašepetal na uho neko besedo. — Rodin se je stresel, kot da bi ga bil kdo z nožem zabodel v srce.

Možak je odšel naglih korakov.

Tretje poglavje.

O ŽENSKAH, KI NASTOPAJO V TEM ROMANU.

Dan pozneje se je odigraval v ulici Brise-Miche, ki se nahaja nedaleč od samostana istega imena, čuden prizor. — V temnem kotu, kamor je padala medla svetloba cestne svetilke sta stala dva moža in se živahno pogovarjala.

— Vi ostanite toliko časa na ulici, dokler ne bo šla oseba v hišo štv. 5.

— In ko bo prišla oseba, pojdite, da bo popolnoma varno, k gospe Baudoin. — Ali ste razumeli? — In to gospo vprašajte če stanuje pri njej grbasta šivilja, sestra one ženske, ki je znana pri pustolovcih pod imenom kraljica Bahanal.

— Da, že prav.

— In šiviljo, kateri pravijo Grba, vprašajte, kje stanuje njena sestra. — Jaz vas bom čakal v gostilni, ki je poleg samostana.

— Tudi jaz bom prišel tja na kozarec kuhanega vina.

— Le dobro opravite.

Moža sta se ločila. — Prvi je šel v gostilno, drugi je pa začel hoditi gorindol po cesti.

Dež je ili curkoma, toda možak se ni zmenil zanj.

V hiši štv. 5 so stanovali samo revni ljudje. — V stanovanju, sestoječem iz sobe in kuhinje, je stanovala Dagobertova žena, Frančiška Baudoin, v mali sobici pa njen edini sin Agricol.

Gospa Baudoin je kuhala večerjo. — Iz njenih bledih potez se je odražala skrb in žalost.

Ob osmih zvečer je stopila v sobo osemnajstletna deklica. — Bila je majhna in grbasta. — Njen obraz je bil kozav. — Imela je krasne modre oči in bujne lase.

V roki je nosila malo košarico.

Njena mati Perina Soliveau se ni zanjo posebno brigala, ampak je posvetila vso svojo skrb njeni sestri, izvanredni krasotici, znani pod imenom kraljica Bahanal. — Grba je šla že v mladih letih od hiše in se priselila k gospej Baudoin.

— Toda otrok — kaj pa je s teboj? — Danes te sploh še nisem videla?— Ali si bolna? — jo je vprašala gospa Baudoin.

— Ne, gospa. — Samo malo več dela sem imela danes kot ponavadi. — Zdaj vam pa grem po malo oglja. — Saj drugega menda ne potrebujete?

— Ne, tudi oglja ne potrebujem. — Sedi. — Zelo me skrbi, ker tudi Agricola še ni.

Dagobertov sin je bil star kakih štiriindvajset let. — Bil je močan, imel je črne lase in črne oči. — Bil je podoba prave možke lepote. — Ko je vstopil, sta ga mati in Grba veselo pozdravili.

— Dober večer mati, dober večer Grba.

— Pozno prihajaš fant. — Zelo pozno.

— Ne boj se. — Toda, kaj si pa skuhala?

Ko je hotel pogledati v ponev, ga je mati potegnila vstran, rekoč:

— Kako si vendar radoveden.

(Dalje prihodnjič).

$1

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH,

: : DELO OKUSNO. : :

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berta pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli.

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: 'Doli z orožjem' je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger piše:** Sedaj sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbo, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral — —

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode.

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE NAJBOLJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penna. in v West Virginiji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravništvo "Glas Naroda".

Iz ruskega ujetništva iščem svojega bratranca FRANKA MAUSER. Doma je iz Novega mesta na Dolenjskem. Prosim ga, da se mi javi na naslov: Ivan Bernik, vojennoplennyj, Kontora Kriklovenskij, Gorod Birjuč, Gubernija Voronež, Russia.

(3-6—6)

STATE DEPARTMENT OF LABOR
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION

ščiti naseljence in jim pomaga. Splošni nasveti, pojasnila in pomoč zastonj. V vseh jezikih. Pojasnila, kako postati državljan in o državljanskih pravicah.

Pridite ali pišite!

Newyorški urad: 230 Fifth Ave.
Urad v Buffalo:
704 D. S. Morgan Building.

Suhe dežele?

Rojakom naznanjam, da pošiljam vsakovrstne pijače to je piva, žganja in vino.

Pišite po cenik!

JOHN LANICH,
box 1024 Cheyenne, Wyo.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMŠE,

ki je pooblaščan pobirati naročnino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem

Upravništvo Glas Naroda.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil,

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.

Cena samo 25 centov!

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino!

100 K velja sedaj $14.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.